

A Guide to Pukhto.

OR

RAHBUR—I—AFGHANI.

BY

Moulvi Muhammad Ismail Khan
Fellow of the Punjab University.
Hony. Magistrate Hazara District.

Being a guide to Students of the Pukhto language containing all words and phrases, &c., likely to occur in the examinations by the Lower and Higher Standard in the language.

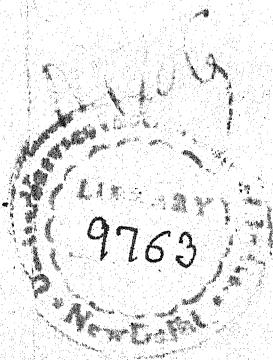
ABBOTTABAD

PRINTED AT THE PUNJAB FRONTIER FORCE PRESS.

6 MARCH 1894.

ALL RIGHTS RESERVED.

Section
Platos

DEDICATED.

BY PERMISSION.

TO

A. F. D. CUNNINGHAM, ESQ. C. I. E.

BENGAL CIVIL SERVICE

Deputy Commissioner of Hazara.

2
P

PREFACE.

This Guide is intended for the use of those who have passed the Lower standard Examination in Pushtu, and are going up for the Higher Standard. In order that it may be in constant use, it has been prepared in a pocket book form. In order that there may be no mistake in the meaning of a Pushtu word, the student will find that the corresponding words in the 500 sentences have been numbered as far as is possible. After the sentences will be found, arranged in Alphabetical order all useful and necessary infinitives. After these come the names of all substantives which are likely to occur in the course of conversation with any individual of whatever trade or profession, and which will be found very useful for the Colloquial.

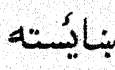

In this, the latest of all the books which I have written for the use of the student of Pushtu, will be found sufficient for the Higher Standard, and should the whole of it be thoroughly committed to memory, I am of opinion that a student will be able to pass the examination in 2 or 2½ months.

ABBOTTABAD. }
Dated 1'10/93. } MOULVIE MD. ISMAIL KHAN.

THE PUSHTU

ر ر ز ث ب س ش
ک گ ل م ن و ه ی

The nine letters below are

Gaf.	Kkhin.	Ge.	Ye.
G. 	Kkh. 	G. 	Zjay.
			
Gul.	Kkhayasta	Gira.	Zjabah.
Flower.	Beautiful.	Beard.	Language.

PHABET.

ا ب پ ت ح خ
ښ ص ض ط ظ ع غ

Similar to the Pushtu Alphabet.

Dal.	Tse.	Dze.	Te or Ta.
D.	Ts.	Dz.	T.
د	ت	څ	ټ
ډوډي	ته	څما	ټول
Dodai.	Tsah.	Dzama.	Tol.
Food.	What.	My.	All.

TO CONVERSE WITH A GUEST

1. ³ ² ¹
May you not get tired.
2. ¹ ²
May you not become helpless.
3. ² ¹
Welcome or come always.
4. ² ¹
Live for ever.
5. ² ¹ ⁴ ³
Are you well, are you happy?
6. ² ¹ ⁴ ³
I am thankful, I am quite well
7. ² ³ ¹
When did you come here?
8. ⁴ ¹ ² ³
I came this very instant.

له میلمه (۵) سره خبری کول

۱ ستري مه شي -

۲ مه خواریدي

۳ هرکله راشه -

۴ هرکله اوسي -

۵ جوړي خوشحال يي

۶ شکر دي جک جوړ يم

۷ دلته کله راغلي

۸ هم دغه درنگ راغلم

9. ^{4 6 5 2 1 3} What is the name of your village. ?

10. ^{4 2 1 3 6 5} The name of my village is Mardan.

11. ^{4 3 2 1} Are there any troops in Mardan ?

12. ^{6 1 2 3 4} There is one Regt. of foot and one
⁵ of Cavalry.

13. ^{2 3 4 1} How many sons have you. ?

14. ^{1 2} Only two.

15. ^{3 1 2 4} Does your eldest son read. ?

16. ^{1 3 2} Yes he takes lessons.

٩ ستاسو د کلي شه نوم دی

١٠ خمونډ د کلي نوم مردان دی

١١ په مردان کښ فوڅ شته

١٢ یوه پلتن او یوه رساله شته

١٣ ستا څومره زامن دي

١٤ فقط دوه دي

١٥ مشر زوی د لولي

١٦ هو سبق لولي

- ۱۷ خه لَوِي
- ۱۸ دنموخ سبق
- ۱۹ سكال فصلونه خرنكه دي
- ۲۰ سكال ديرينه فصلونه دي
- ۲۱ غله گرانه ده كه ارزانه
- ۲۲ نه گرانه ده او نه ارزانه
- ۲۳ ته خه گسب گوي
- ۲۴ نه زمينداري گوم

25. Are you drinking water. ?
1 3 2

26. Yes I am.
1 2

27. Do you smoke a chelum ?
1 3 2

28. Sometimes I do.
1 2

29. Do you take snuff ?
1 3 2

30. Yes I do.
1 2

31. Are your mother and father alive ?
6 4 1 2 3 5

32. No they are both dead.
1 4 2 3

۲۵ تہ اوبہ شکی

۲۶ هو حکم

۲۷ تہ چیم شکی

۲۸ کلہ کلہ شکوم

۲۹ تہ نسوار آخلی

۳۰ هو آخلم

۳۱ مور او پلار دے ژوندي دي

۳۲ نہ دوارہ مرہ دي

33. ² ³ ⁴ ¹
How old are you ?

34. ¹ ⁴ ² ³
I am forty years old.

35. ² ³ ⁴ ¹
Where will you go now ?

36. ⁴ ⁵ ³ ¹ ²
I will go to my house.

CONVERSATION WITH A RECRUIT.

37. ³ ² ¹ ⁴
What caste do you belong to ?

38. ¹ ³ ²
I am a sayad.

39. ² ¹
Are you willing to serve ?

۳۳ ته د خو کالو يي

۳۴ زه د خلو پښتو کالو يم

۳۵ اوس چرته به څي

۳۶ خپل کور ته به څم

له دنگروپ نه پښته کول

۳۷ ته له ذات څوک يي

۳۸ زه سيد يم

۳۹ نوکري کوي

40. ¹ ³ ²
Why should I not.

41. ⁶ ⁴ ⁵ ¹
Of what village are you ?

42. ¹ ⁴ ² ³
I am of Attock.

43. ⁵ ⁴ ² ³
Have you any friends here ?

44. ⁴ ⁵ ² ³ ¹
I have not friends here.

45. ² ⁴ ⁵ ¹ ³
Who will be your security ?

46. ² ³ ¹
I have no security.

47. ³ ² ⁴ ¹
What will you do now ?

۴۰ ولي نه گوم

۴۱ ته د کوم کلي يي

۴۲ زه د اټک يم

۴۳ دلي څوک آشنا د شته

۴۴ دلته هيڅوک آشنا م نسته

۴۵ ستا څوک ضامن به وي

۴۶ ضامن م نسته

۴۷ اوس به څه کوي

48. ² I am at my witsend, ¹ what can I ² do ?

CONVERSATION WITH A SEPOY.

49. ² Where are you ⁴ serving ? ¹ ³

50. ¹ I am serving in an ⁵ Infantry ⁴ Regt. ³ ²

51. ³ In what ¹ Regiment are you ² serving. ⁵ ⁴

52. ¹ I am serving in the ⁶ 20th ⁵ Regiment ? ⁴ ² ³

53. ³ In what ¹ Company are you ? ² ⁴

54. ⁴ I am in the ³ 4th ¹ Company. ²

۴۸ حيران یم خه وکرم

سپاهی سره خبری اتري * *

۴۹ چرته نوکریي

۵۰ زه په پلټن کښ نوکریم

۵۱ په کومي پلټني کښ نوکریي

۵۲ زه په شلمې پلټني کښ نوکریم

۵۳ په کومي کپني کښ يي

۵۴ په څلوري کپني کښ یم

1 2 3 4
55. How many years service have you?

4 1 2 3
56. I have six years service.

2 3 4 5 1
57. Of what Country are you?

1 4 2 3
58. I am from Kandhar.

3 1 2 5 4
59. At what wars have you been present?

2 3 4 5
60. The Kabul and Black Maintain.

3 2 1
61. Have you a Medal?

1 4 5 2 3
62. Yes I have two Medals.

۵۵ دَ څو کالو نوکر يي

۵۶ دَ شپږو کالو نوکر يم

۵۷ ته دَ کوم ملک يي

۵۸ زه دَ قندهار يم

۵۹ په کوم کوم جنگ کېښ حاضر شوي

۶۰ دَ کابل او دَ تورغدر

۶۱ تغمه درڅخه شته

۶۲ هو دوه تغمي راڅخه شته

63. ³ ² ¹
Can you hit a mark.

64. ¹ ^{2,3}
Yes I can.

65. ⁵ ³ ¹ ⁴ ²
Have you ever got a reward.

66. ¹ ⁴ ⁶ ^{2,3} ⁵
Yes I have often got one.

67. ³ ¹ ²
Are you a marksman.

68. ¹ ³ ²
Yes I am a marksman.

69. ² ¹
Do you know your drill.

70. ¹ ³ ²
Yes I know it well.

۶۳ نېه وېشتلي شي

۶۴ هو وېشتلي شم

۶۵ چري انعام د موندلي دي

۶۶ هو څو ځل م موندلي دي

۶۷ ته توپچي يي

۶۸ هو توپچي يم

۶۹ قواعد پوهيږي

۷۰ هو بڼه پوهيږم

71. Are you ² N. ¹ C. ³ O. ⁴ or Sepoy?

72. I am a Sepoy. ¹ ³ ²

SEPOY'S PETITION TO A COMMANDING OFFICER.

73. What is your petition? ² ⁴ ¹ ³

74. I want leave. ¹ ³ ²

75. What necessity have you? ² ³ ⁴ ¹

76. My father is ill. ¹ ² ⁴ ³

77. How far is your house? ³ ⁴ ⁵ ¹ ²

٤١ عهدہ دار يي کہ سپاہي

٤٢ زہ سپاہي یم

د سپاہي عرض

٤٣ ستا خہ عرض دي

٤٤ زہ چوتی غوارم

٤٥ ستا خہ لاچار دي دہ

٤٦ ثما پلار ناجوہ دي

٤٧ ستا کور خومرہ لري دي

5 2 3 4
78. It is two day's march.

1, 2 3 4 5
79 How many days leave do you want?

1,2 3
80. One month's.

3 4 5 1 2
81. What Company are you in?

1 4 1 2 3
82. I am in number one Company.

3 6 5 4 2 1
83. What is your number in the Regt?

5 4 6 2 2 3
84. My number is two hundred and three

ORDERS TO A SEPOY.

۷۸ دَدو ورثو لار ده

۷۹ دڅو ورثو چوټي غواړي

۸۰ د يوي مياشتي

۸۱ ته د کومي کپنئ يي

۸۲ نه د ورېښي کپنئ يم

۸۳ په پلټن کښ کوم لمېر د دي

۸۴ دوه سوه دري لمېر م دي

ORDERS TO A SEPOY.

85. ² ³ ¹
Your rifle is dirty.
86. ³ ² ⁴
Clean your rifle.
87. ² ¹ ⁴ ³
Your clothes are dirty.
88. ⁵ ¹ ⁴ ² ³
Take a careful aim at the mark.
89. ⁵ ⁴ ³ ¹ ²
Look at the fore sight of the rifle
90. ^{2,3} ¹
Adjust your back sight.
91. ² ³ ¹ ⁵ ⁴
Don't look down, look straight.
92. ^{3,3} ² ¹
Raise your head.

سپاهي ته (27) حکم ورکول

۸۵ ستا ټوپک خیرن دي-

۸۶ ټوپک د پاک کړه

۸۷ جامي د خیرني دي

۸۸ بخت په نښي نظیر وکړه
لخت په نښي شت وکړه

۸۹ د ټوپک زخي ته کوره

۹۰ دیدوان سم که

۹۱ شکته مه کوره سم کوره

۹۲ سر د پورته کړه

5 3 4 1
93. Bring Powder and shot from the
2
Magazine.

2 1 4 3
94. Your uniform is dirty.

2 4 3 1
95. There will be parade to-morrow.

2 1
96. Stand upright.

4 2 1 3
97. Keep your rifle straight

4 3 1 2
98. Shut your left eye.

4 1 2 3
99. Kneel on your left knee.

۹۳ له ميخزين دارو گولي راويه

۹۴ اوردي د خيرنه ده

۹۵ صبا به قواعد وي

۹۶ سم ودريره

۹۷ تويک د سم که

۹۸ کينه سترکه د پته که

۹۹ په کينه زنکون کښينه

100. ^{7,5 1 2 3} Do as I bid you.

101. ^{2 3 1} Don't look behind.

102. ^{3 1 2} Go exactly to your front.

103. ^{2,3 1} Don't push.

104. ^{1 2} Don't laugh.

105. ^{2,3 1} Don't joke.

106. ^{4 1 2 3} Keep your things clean.

107. ^{3 4 2 1} Don't be absent again.

- ۱۰۰ لکه چه زه وایم داسي کوه
۱۰۱ ورستو مه کوره
۱۰۲ نیغ مخاخ شه
۱۰۳ تیل مه کوه
۱۰۴ مه خنده
۱۰۵ یوقی مه کوه
۱۰۶ خیل اسباب صاف لوه
۱۰۷ بیا مه غیر حاضر کیږه -

108. ³ ² ¹
Put on your uniform.

109. ³ ² ¹
Take off your uniform.

110. ³ ² ¹
Fasten up your waist belt.

111. ³ ² ¹
Take off your waist belt.

112. ¹ ² ⁴ ³
Now go, and eat your bread.

113. ³ ² ¹ ⁵ ¹
Go to the line you are dismissed.

114. ³ ² ¹
Load your gun.

115. ² ¹
Let off the gun.

۱۰۸ اورڊي ڊ واغونڊه -

۱۰۹ اورڊي ڊ وُباسه

۱۱۰ مَلا ڊ وُتره

۱۱۱ مَلا ڊ پِراڻخه

۱۱۲ اوس لار شه ڊوڊي وُخوره

۱۱۳ لينڙه لار شه رخصت يي

۱۱۴ ٽوپڪ ڊڪ ڪڙه - يا ڪه

۱۱۵ ٽوپڪ خلاص ڪه

116. ⁴ ² ¹ ³
Hold your rifle firm.

117. ² ³ ¹
Don't take breath.

118. ⁴ ¹ ² ³
Fix your aim on the bullseye.

119. ³ ¹ ²
Come [this way.

120. ² ¹
Stand in front.

ORDERS ON PARADE TO SEPOYS.

121. ³ ¹
Look to your front.

122. ³ ⁴ ¹ ²
Don't look here and there.

توپک د کلک وُنه ۱۱۶

سَاه مه آخله ۱۱۷

تظير په کلخري وُلکوه
[شست] ۱۱۸

دي خوا راشه ۱۱۹

خاخ ودرينه ۱۲۰

سپاهيانو ته حکم ورکول

خاخ کورې ۱۲۱

هيسته هورته مه کورې ۱۲۲

123. ¹ ²
Don't cough.

124. ¹ ²
Don't move.

125. ² ¹
Stand upright.

126. ^{2,3} ¹
Don't talk.

127. ² ¹ ⁴ ⁵ ³
Be silent don't make noise.

128. ⁴ ¹ ³ ²
Look exactly on the mark.

129. ³ ⁴ ² ¹
Don't fire at the mark yet.

130. ^{3,4} ² ¹
Listen to the bugle.

۱۲۳ مه توخیرې

۱۲۴ مه خوځي

۱۲۵ نيغ ودرينې

۱۲۶ خبري مه کوي

۱۲۷ چپ شئ زوږ مه کوي

۱۲۸ جُخت نښي ته کورې
يا سم

۱۲۹ لا نښه مه ولي

۱۳۰ بېگل ته غوږ کيږدې

131. ^{4,5} ³ ² ¹
Don't talk on sentry go.

132. ³ ¹ ²
Listen to my order.

133. ^{3,4} ¹ ²
Clean your arms

134. ³ ¹ ²
Obey the N. C. O'S. order.

135. ² ¹
Go quickly.

136. ³ ⁴ ^{1,2}
Fire a volley at the same moment.

137. Fire.

138. ² ¹
Make a breastwork.

۱۳۱ په پهره باندې خبرې مه کوي

۱۳۲ خما حکم واورئ

۱۳۳ خپله وسله صافه کړئ

۱۳۴ د عهده دار حکم منئ

۱۳۵ گړندې شي

۱۳۶ په يو ځل بار وچلوئ

۱۳۷ ټوپکونه خلاص کړئ

۱۳۸ مورچه جوړه کړئ

139. Attack the enemy.

140. Don't be dismayed.

141. Show valour in the fight.

ORDERS TO AN ORDERLY.

142. 5 1 2 4 3
Take this note to the Adjutant.

143. 3 2 1
Call the Jamadar Adjutant.

144. 5 3 4 2 1
Put this letter in the post.

145. 5 1 2 4 3
Take this paper to the office.

146. 2 1
Come in

۱۳۹ په دېښمن باندې حمله وکړي

۱۴۰ وار مه خطا کوي

۱۴۱ په جنګ کې تور زنتوب کوي

اردلي ته حکم ورکول

۱۴۲ دا چيستی اچيستن صاحب شخه

۱۴۳ اچيستن جمدار راوبله

۱۴۴ په ډاک کېن دا چيستی واچوه

۱۴۵ دا کاغذ دفتر ته يوسه

۱۴۶ دننه راشه -

147. ³ ¹ ²
Go at the double.

148. ³ ¹ ²
Come at the run.

149 ² ¹
Stand outside.

150, ² ³ ¹
Don't come in.

151. ³ ^{1,2}
Come quickly.

152. ⁴ ¹ ² ³
Give him my { Salam.
 Compliments.

QUESTIONS BY A SEPOY.

153. ³ ² ¹
Is there parade to-morrow?

۱۳۷ په منډه لار شه

۱۳۸ په دو راشه

۱۳۹ بهر ودریږه

۱۴۰ دڼه مه راڅه

۱۴۱ په تلوار راشه

۱۴۲ ورته م سلام ووايه

سپاهي له حوالدارنه پيښته کوي

۱۴۳ صبا قواعد شته

154. ¹ Yes ² there ³ will be.

155. ¹ What ² time ³ will ⁴ it be ?

156. ⁴ It ⁵ will ² be ³ at ¹ 8 A. M.

157. ² Who ³ will ⁴ take ¹ the parade ?

158. ¹ The Colonel ^{2,3} will.

159. ³ When ⁴ will ⁵ there ¹ be a Brigade
² parade ?

160. ² Not ¹ to-morrow ⁴ (it) ⁵ will be the day
³ after to-morrow.

- ۱۵۴ هو به وي
- ۱۵۵ په خو بجي به وي
- ۱۵۶ سحر اته بجي به وي
- ۱۵۷ قواعد څوک به آخلي
- ۱۵۸ کرنيل صاحب به آخلي
- ۱۵۹ جرنيلي قواعد کله به وي
- ۱۶۰ صبا نه بل صبا به وي

161. ⁴Will it ⁵be for the Battery ²and
³Cavalry also?

162. ¹Yes it ^{2,3}will.

163. ²When did the General ⁴come ¹³?

164. ²He came ¹three days ago.

INVESTIGATION BY A COMMAND-
ING OFFICER.

165. ¹Since when has Rahmat ⁴been ²absent ³?

166. ¹This is his ⁵fourth ²day. ³⁴

١٦١ توپخانه او رساله هم به وي

١٦٢ هو به وي

١٦٣ جرنيل صاحب كله راغلي دي

١٦٤ لاورمه ورخ راغلي دي

د کمان افسر تحقیقات

١٦٥ كله راسي رحمت غير حاضر دي

١٦٦ نا ئي خلورمه ورخ ده

167. ¹ ³ ⁵ ² ⁴
Subadar, why is Rahmat absent?

168. ¹ ³ ²
Because he is ill.

169. ¹ ² ⁴ ³
Who says he is ill?

170. ² ¹ ³
His fellow villager says so.

171. ³ ⁴ ¹ ²
Where is that man?

172. Here he is—he is present.

¹ ^{2,4} ³
This is the man now present.

173. ¹ ² ⁴ ³ ⁵
O man why did Rahmat not come?

174. ¹ ³ ² ⁴ ⁵
He is ill, therefore he did not come.

۱۶۷ صوبلار رحمت ولي غير حاضر دي

۱۶۸ شكه چه ناجور دي

۱۶۹ شوک وايي چه ناجور دي

۱۷۰ کليوال يي وايي

۱۷۱ هغه سري چرته دي

۱۷۲ دغه دي حاضر دي

۱۷۳ اي سري رحمت ولي رانغي

۱۷۴ هغه ناجور دي شكه رانغي

175. ¹ ³ ²
Since when has been ill ?

176. ¹ ² ³
A week ago.

ORDINARY CONVERSATION.

177. ² ¹
Get out of the way.

178. ¹ ²
Go away far away.

179. ^{1,2}
Move on.

180. ² ¹
Get back.

181. ² ¹
Open the door.

۱۴۵ کله راسي ناجور دي

۱۴۶ يوه جمعه شوي ده

عام حکم

۱۴۷ لار پريږده

۱۴۸ څه لري شه

۱۴۹ وړاند شه

۱۵۰ وروستو شه

۱۵۱ ور بيرته که

berta

182. ² ¹
Shut the door.

183. ² ¹
Call out to him.

184. ¹ ²
Rise and stand up.

185. ² ³ ¹
Don't sit here.

136. ⁴ ³ ¹ ²
Sit on that chair.

187. ² ¹
Light the fire.

188. ² ¹
Put out the fire.

ORDERS TO A SYCE.

- ۱۸۲ ور پوری کہ
- ۱۸۳ ورتہ آواز و کہ
- ۱۸۴ پاخہ و دریبہ
- ۱۸۵ دلتہ مہ کینینہ یا مہ کتہ
- ۱۸۶ پہ ہغی کوسنی باند کینینہ
- ۱۸۷ اور بل کرہ - یا کہ
- ۱۸۸ اور مد کرہ - یا کہ
- سائیس تہ حکم ورکول

189. 3 2 1
Bring my horse.

190. 3 2 1
Take away my horse.

191. 3 2 1
Tie up my mare.

192. 3 2 1
Wash my horse.

193. 4 3 1 2
Put the saddle on the horse.

194. 4 1,2 3
Give the horse grass.

195. 6 1 5 2,3 4
Have you given the horse water?

196 2 3 1
I will give now.

۱۸۹ آس م راوله

۱۹۰ آس م بوزه

۱۹۱ اسپه م وُتره

۱۹۲ آس م ولنبوه

۱۹۳ په آس زين واچوه

۱۹۴ آس ته وابنه ورکړه

۱۹۵ تا آس ته اوبه ورکړي دي

۱۹۶ اوس به ورکړم

197. Curry comb the horse.

198. Give the horse his food.

199. Take my horse out for exercise.

200. Take away the dung from beneath
the horse.

201. Put my horse in the stable.

202. Clean the saddle and bridle.

203. Bring the bit and watering bit?

- ۱۹۷ آس کواره که
- ۱۹۸ آس ته طنه وُخِثْرَوَه
- ۱۹۹ آس م د گرزولو دپاره بوزه
- ۲۰۰ د آس له لاند نه خوشنه لري
- ۲۰۱ آس م په طيله کښ و تره
په - پريښده
- ۲۰۲ زين واکي صافي که
- ۲۰۳ ملوني اوقيره راوړه

204. ⁶ Give the ¹ head ² stall and ³ girth to a ⁵
⁴ Mochi

205. ³ Groom the ¹ horse ² well.

206. ⁴ Clean the ¹ stirrups and ² leathers. ³

207. ⁴ Show me the ³ new ¹ numdah. ²

208. ¹ Let the ³ nalband be ² present.
I want the nalband bodily.

209. ⁶ Why does my ² horse ¹ kick. ⁴

210. ³ A ⁴ jhool must be ² made for the ¹ mare.

۲۰۴ تیرسري اوتانگ چميارته ورکه

۲۰۵ آس په ننه شان ومېږه

۲۰۶ رکیونه اوتسمي صافي که

۲۰۷ نوي توغم راته وښيه

۲۰۸ نعلبند د حاضر وي

۲۰۹ آس په څه سبب لتي وي

۲۱۰ د اسپي دپاره څل جوړول دي

- x 211. ³ ⁵ ⁵ ²
 ¹ Why there is no dhup grass in the
 ¹ feeding trough.?

CONVERSATION WITH A ZAMINDAR.

212. ¹ ² ⁴ ⁵ ³
 ¹ O man who are you.?

213. ¹ ² ⁴ ³
 ¹ Sir I am a zamindar.

214. ² ¹ ³
 ² Where are you going.?

215. ¹ ⁵ ⁴ ² ³
 ¹ I am going to my field.

216. ³ ⁴ ² ¹
 ³ Where is your field.?

217. ⁴ ^{1,3} ²
 ⁴ It is in the plain.

۱۱۲ په آخور کېن ولي کېل نشته

زمیندار سره خبرې کول

۲۱۲ اي سړي ته څوک يي

۲۱۳ صاحب زه زمیندار يم

۲۱۴ ته چرته شي

۲۱۵ زه خپل پستي ته څم

۲۱۶ پستي د چرته دي

۲۱۷ په ميره کېن دي

218. ¹ ²
Why are you going?

219. ⁴ ^{1,3} ²
I am going to plough?

220. ¹ ²
What are you going to sow.?

221. ² ¹
I am sowing Indian corn.

222. ⁴ ¹ ² ³ ⁵ ⁶
Is your land dry or wet.?

223. ² ¹ ⁴ ³
My land is well land, it is not dry
(rain watered) land.

224. ² ³ ⁴ ⁵ ¹
From what village are you.?

225. ¹ ⁴ ² ³
I am from Kotkai.

۲۱۸ ولي شي

۲۱۹ د يوي دپاره شم

۲۲۰ څه کړي

۲۲۱ جوار کوم

۲۲۲ ستا زمکه لَمَه ده که شولکړه

۲۲۳ زمکه م اړهتي ده باراني نه ده

۲۲۴ ته د کوم کلي يي

۲۲۵ زه د کوټکي يم

226. ³ ² ⁴ ¹
When will you cut the crops.?

227. ³ ¹ ² ⁴ ⁵
After two months we shall cut them.

228. ⁶ ⁵ ^{2,4} ¹ ³
Are there melons in your field.?

229. ¹ ² ³ ⁴
Yes water melons and green melons.

230. ¹ ² ⁴ ³
Do your people sell grain.?

231. ¹ ² ⁴ ³ ^{5,6}
Yes, if we have too much, we sell.

232. ⁴ ⁵ ³ ²
When do you pay Revenue to the
¹
Govt.?

233. ^{1,3} ² ⁴ ^{5,7} ⁶
In the summer and in the winter.

۲۲۶ فصل به کله رسي

۲۲۷ دوه مياشتو پس به رسيو

۲۲۸ ستا په پتي کښ خټکي شته

۲۲۹ هو هندواني او خټکي شته

۲۳۰ تاسو خلق غله خرڅوي

۲۳۱ هو چه زياته وي نو خرڅوو

۲۳۲ سرکار ته قلنگ کله ورکوي

۲۳۳ په اوږي کښ او په ژمي کښ

234. ^{1,3} In a ² year ⁴ how ⁵ many instalments
⁶ do you pay.?

235. ^{1,3} In a ² year ⁶ we give ⁴ two instalments ⁵.

CONVERSATION WITH A LITIGANT

236. ² When ⁴ did ¹ you ³ petition.?

237. ² I ³ gave it three days ago.

238. ^{1,4} In ² what ³ court ⁶ is ⁵ your ⁴ case.?

239. ¹ In the Munsiffs (Court).

240. ¹ What ² date ⁵ is ⁴ fixed ³ for you ?

۲۳۳ په کال کښ شو قشط ورکوي

۲۳۵ په کال کښ دوه قشط ورکوي

له مقامي واله نه پښتنه کول

۲۳۶ تا کله عرضي ورکړي ده

۲۳۷ لا وړمه وڅ يم ورکړي ده

۲۳۸ په کومي محکمه کښ مقدمه ډ ده

۲۳۹ د منصف صاحب

۲۴۰ کوم تاريخ ډ مقرر دي

1,2
241. The twelfth.

2 4 1 3
242. What is your case.?

5 2 1 3,4
243. It is about my land.

1 4 3 2
244. Against whom is your case.?

5 6 4 4 3
245. My case is against the Headman
1 2
of the village.

3 4 1 2
246. What relation is the Malik to you?

1 4 2 3
247. The Malik is my cousin.

3 1 2 4 5
248. Are you plaintiff or defendant.

۲۴۱ دولسم تاريخ

۲۴۲ ستاخه مقدمه ده

۲۴۳ شما د زمكي مقدمه ده

۲۴۴ له چا سره مقدمه د ده

۲۴۵ د کلي ملک سره م مقدمه ده

۲۴۶ ملک د خه لکي

۲۴۷ ملک م تربور دي

۲۴۸ ته مدعي يي که مدعليه

249. ^{1 3} ²
I am plaintiff.

250. ³ ² ¹
Have you witnesses.?

251. ¹ ² ³ ^{6 4} ⁵
Yes the whole village is my witness.

252. ^{5 1} ² ⁴ ³
Has he given you a present of land.?

253. ^{1 3} ^{4,5} ²
Yes he presented it to me.

CONVERSATION WITH A BANNIAH.

254. ⁵ ¹ ² ^{3 4}
Is this flour for sale.?

255. ¹ ^{4 2} ³
Yes it is for sale.

۲۴۹ زه مدعي يم

۲۵۰ شاهدان دشته

۲۵۱ هو ټول کلي م شاهد دي

۲۵۲ هغه درته زمکه بخښلي ده

۲۵۳ هو راته ئې بخښلي ده

دوکاندار سره خبرې کول

۲۵۴ دا اوږه د خڅ دي

۲۵۵ هو د خڅ دي

256 ¹How ²many ³seers of flour do you
⁶give ⁴for a ⁵Rupee.?

257 ³I ¹give ²16 seers.

258. ²What ⁴is the ³price of ¹tobacco.?

259. ²It ¹is cheap.

260. ⁴Have ⁶you ¹ghee, ³sugar and ⁴salt. ⁵?

261. ²I ³have ¹every thing.

262. ⁶Where ⁷do they ¹sell, ³opium, ⁵charus
⁴and ⁵snuff.?

۲۵۶ ټوسيره اوره د روپي ورکوي

۲۵۷ شپاړس سيره ورکوم

۲۵۸ ټماکوڅه نرخ دي

۲۵۹ ارزان دي

۲۶۰ غوري او مصري او مالګه درځنه شته

۲۶۱ هرڅه راځنه شته

۲۶۲ افيم او چرس او لسوار چرته خوري

263. They⁴ sell^{1,3} it in the market.²

264. Do you know the dyers house?^{4 6,5 1,2 3}

265. No, I don't.^{1 2,3}

CONVERSATION WITH A HORSE
DEALER.

266. Is this horse for sale?^{5 1 2 3 4}

267. Yes it is for sale.^{1 4 2 3}

268. How much is its price?^{1 4 3 2}

269. Two hundred Rupees.^{1 2 3}

۲۶۳ په منډه کښ خړخپري

۲۶۴ د رنگړيز کور ورته معلوم دي

۲۶۵ راته معلوم نه دي

د اسونو له سوداگر سوه خبري کول

۲۶۶ دا آس د خڅ دي

۲۶۷ هو د خڅ دي

۲۶۸ څومره بيه يي ده

۲۶۹ دوه سوه روپي

270. ^{2 3 4 6 1 5} Of what country is this horse.?

271. ^{2 1} It is Wazire.

272. ^{4 5 3 1 2} What is its true price.?

273. ^{1 4 4 5} This also is two hundred Rs.

274. ^{1 4 2 3} It is very dear.

275. ^{1 3 4 2} I shall not buy it.

276. ^{2 2 5 3,4} Why do you ask so much for it ?

277. ^{1 2 4 3} Because horses are expensive.

۲۴۰ دا دَکوم ملک آس دَی

۲۴۱ وزیري دَی

۲۴۲ اصل قیمت یی څو دَی

۲۴۳ هم دغه دوه سوه روپي

۲۴۴ دا ډیر گران دَی

۲۴۵ زه یی نه آخلم

۲۴۶ ته ولی زیات قیمت وایی

۲۴۷ څکه چه آسونه گران دَی

ORDERS TO THE VILLAGE WATCH
MAN.

278. ¹ ² ⁹ ² ⁴ ⁵
 ⁶ ⁴ ⁸
Go, and bring, butter, milk, eggs,
fowls and every thing.

279. ⁴ ³ ¹ ²
Bring also twenty coolies.

280. ⁵ ⁴ ^{1,3} ²
Call the farmers to watch.

281. ² ¹
Call the Maliks

282. ³ ^{2,1} ^{4,5}
Tell the Patwaree to come.

283. ¹ ² ⁴ ³
How many coolies are present.?

284. ¹ ²
Twelve men.

د کلي شوکيدار ته حکم ورکول

۲۷۸ لار شه کچ او پي او هکي او چوکا
هرڅه حاضر که

۲۷۹ شل مزدوران هم راوېله

۲۸۰ د ټوکي د پاره زميندار هم راوېله

۲۸۱ ملکان را وېوله يا راوېله

۲۸۲ پتواري ته ووايه چه حاضر شي

۲۸۳ ټو مزدوران حاضر دي

۲۸۴ دولس تن

285. We shall march to morrow.

286. ¹ ² ⁴ ³
Ten mules are required.

287. ¹ ⁴ ⁵ ³ ²
We shall set out early in the morning

288. Chaukeedar where is there lots of
shikar.?

289. O Sahib ! on the crest of Malekand.

ORDERS TO A MULE MAN.

290. ⁴ ¹ ² ³
Load my things to morrow.

۲۸۵ صبا به کوچ وي

۲۸۶ لس چري پکار دي

۲۸۷ مونږ سحر وځي به روانېږو

۲۸۸ څو کيدار ښکار په کوم څاي کېږي دي

۲۸۹ صاحب د ملکنډ په غاښي

چر وال ته حکم ورکول

۲۹۰ څا اسباب صبا سحر وليکده

291. ¹ ⁴ ³ ² ^{7,8}
Sir one of my mules has rubbed
⁶
his back.

292. ¹ ⁴ ⁵ ² ³
I do not accept your excuse.

293. ¹ ² ⁴ ³ ⁶
To morrow morning my things are
⁵
to be loaded.

294. ³ ⁴ ¹ ²
Don't load the two boxes.

295. ³ ⁴ ⁵ ¹
What things am I to load on the
²
mules.?

296. ¹ ² ³ ⁴ ⁵
Both the tents and my bedding.

297. ¹ ⁴ ² ³ ⁵ ⁶
Tomorrow to what places shall we go?

۲۹۱ صاحبِ ثَمَّاءِ یوی فچری شاکیدی^{ده}

۲۹۲ زه ستا عذر نه منم

۲۹۳ صبا وقتی اسبابِ مِ لیکدولِ رِ

۲۹۴ دواړه صندوقونه مه لیکدو

۲۹۵ په چچرو کوم کوم خیز ولیکدوم

۲۹۶ دواړه تمبوان او ثَمَّاءِ پشته

۲۹۷ صبا کوم خای ته به خو

298. ⁴ ⁵ ³ ¹ ²
We shall go to the new village.

299. ³ ⁴ ⁵ ⁵ ²
How far is the new village.?

300. ³ ⁴ ¹ ²
It may be six kos.

BARGAINING WITH CLOTH MERCHANT.

301. ¹ ⁴
Cloth marchant have you cloth
³ ²
goods with you.?

302. I have every kind with me.

303. ¹ ² ³ ⁴
What kind of cloth do you want.?

304. ¹ ² ³ ^{4,5}
What ever kind takes my fancy.

۲۹۸ نوي کلي ته به خو

۲۹۹ نوي کلي څومره لري دي

۳۰۰ شپږ گروهه به وي

بزاز سره سودا کول

۳۰۱ بزاز درڅخه رخت شته

۳۰۲ هر قسم رخت راڅخه شته

۳۰۳ څه قسم رخت غواري

۳۰۴ کوم قسم چه ښه خوښ شه

305. ⁴ ⁵ ⁶ ¹ ² ³
 What will you take for this piece?

306. ⁵ ⁶ ² ⁴ ¹ ³
 I will take a Rupee a yard.

307. ⁵ ¹ ² ³ ⁴
 You sell your cloth very dear.

308. I shall not buy such dear wares.

309. ¹ ² ³
 Finally what will you give it for?

310. ⁵ ⁶ ¹ ² ³ ⁴
 I will give it for 8 annas a yard.

311. ⁴ ¹ ⁵ ² ³
 What will you give for a yard?

312. I will give six annas for a yard.

۳۰۵ دَدغه توكي خه به آخلي

۳۰۶ دگز يوه روپي به آخلم

۳۰۷ ته رخت ډير گوان خرڅوي

۳۰۸ زه داسي گوانه سودا نه آخلم

۳۰۹ نهايت څونگه به راكوي

۳۱۰ په اته آني كز به دركړم

۳۱۱ ته د كز خه راكوي

۳۱۲ زه د كز شپږ آني دركړم

CONVERSATION WITH A DARZEE.

3 1 2
313. Are you a Darzee ?

3 2
314. Yes I am a Darzee.

4 1 3 2 5 6
315. Have you little work or much ?

1 4 3 2
316. I have not much work.

3 4 1 2
317. Will you sew my clothes ?

3 2 4 5 3
318. Why shall I not sew them.

1 2 3 4
319. When will you have them ready ?

له درزي سره خبري کول

۳۱۳ ته درزي يي

۳۱۴ هو درزي يم

۱۱۵ درڅخه کار کم دي که زيات

۳۱۶ راڅخه کار کم دي

۳۱۷ څما جاي به گندي

۳۱۸ ولي به ئي نه گندم

۳۱۹ کله به ئي طياري کړي

320. ³ ¹ ²
After a week.

321. ^{2,3} ⁴ ¹
What sort of clothes do you wish
⁵
made ?

322. ¹ ⁵ ⁶ ² ³ ⁴
I will have a coat, shirt and trousers.

323. ⁴ ⁶ ⁷
How much will you take for the
⁵ ¹ ^{2,3}
cost of making the three ?

324. ⁶ ⁵ ¹ ³ ³
I will take a Rupee and a half.

QUESTIONS TO A GOLDSMITH.

325. ¹ ⁵ ^{2,3} ⁴
Goldsmith, make me an ornament

326. ^{1,2} ³
What kind of an ornament ?

۳۲. یوي جمعي پس

۳۲۱ ته کوم کوم زړوکي جوړوي

۳۲۲ زه خلقه - قميص - پرتوگ جوړوم

۳۲۳ ددريو وارو زړوکو خو مزدوري
[به آخلي]

۳۲۴ يوه نيمه روپي به اخلم
زگر نه پښتنه کول او حکم کول

۳۲۵ زگر تما دپاره کالي جوړ کړه

۳۲۶ کوم کوم کالي جوړ کړم

327. ¹Necklace, ²bracelet, ³a long necklace,
⁴nose ring.

328. ²For ³how ⁴many ^{5,6}rupees ¹do ²you
want all the ornaments made?

329. ^{4,5}I want them made for ¹100 ²Rs. ³

330. ⁵How ⁴much ⁷will ⁶you ¹take ²for ³the
labour of the four ornaments?

331. ⁵I will take ⁶an ⁴anna ^{1,3}per ²Rupee.

332. ³Do ^{4,5}you ¹know ²the money lender's
shop?

۳۲۷ اوبې-کړي-حميل-پيزوان

۳۲۸ ټول کالي د څو روپو به جوړوي

۳۲۹ د سلو روپو به جوړوم

۳۳۰ د څلورو وارو کالو څو مزدوري
[به آخلي]

۳۳۱ په روپي پسي آنه به آخلم

۳۳۲ د صراف هښي درته معلومه ده

333. ¹ Yes ² I ^{3,4} know.

334. ¹ Come, ² that we may both ³ go ⁵ to ⁴ him.

335. ¹ Very ² good, ³ come ⁴ let ⁵ us go.

QUESTIONS TO A BUTCHER.

336. ¹ O Butcher, ⁴ what have you ² killed ^{5,6} to ³ day ?

337. ¹ I have killed ³ to ⁴ day ⁵ one ⁶ goat, and ⁴ two ⁵ sheep.

338. ² How many ³ seers of ¹ meat ⁶ are ⁴ sold ⁵ for the Rupee?

۳۳۳ هو راته معلومه ده

۳۳۴ راڅه چه دواړه ورځنه لارښو

۳۳۵ ډیره مینه څه چه څو-

له قصاب نه پښتنه کول

۳۳۶ قصاب تان څه حلال کوي ډي

۳۳۷ نن م پسه او دوه کډي

۳۳۸ غوښي څو سیره د روپي ورکوي

339. ¹ Of ² goats ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ seers and of sheep 4
seers.

340. ⁴ Why ⁶ is there ⁵ so ³ little ¹ fat in the
² meat?

341. ¹ Because it is so warm. ⁴ ² ³

CONVERSATION WITH A WEAVER AND A COTTON CARDER.

342. ⁴ What are you saying to the weaver? ¹ ⁵ ³ ²

343. I am getting him to weave a web. ² ³ ¹

344. ⁴ What ⁵ work ⁷ have ⁶ you ^{1,3} with the
² cotton carder?

۳۳۹ د پسه اوه سپره او دکړي څلور سپره

۳۴۰ په غوښو وازده ولي کمه ده

۳۴۱ ډیره کړي ده څکه

د نډاپ او د جولا په بابت

۳۴۲ ته جولا ته څه وائي

۳۴۳ تنسته پر اوم

۳۴۴ له نډاپ سره څه کار دی

345. I am getting a Razai filled by him.

CONVERSATION WITH A SHOE
MAKER.

346. Do you make shoes ?

347. Yes I make them.

348. Take the measure of my feet.

349. Take care you don't make my shoes
tight.

350. Make me also a pair of Chaplees.

351. Whose shoes are you sewing now ?

۳۴۵ یوه برستن پر دکوم

چمیار سره خبري کول

۳۴۶ ته پڼي جوړوي

۳۴۷ هو جوړوم

۳۴۸ ثما د شپو مچ واخله

۳۴۹ خبردار پڼي م تنگي نه کړي

۳۵۰ یوه جوړه د خپلو هم جوړه که

۳۵۱ ته اوس د چا پڼي کښي

352. ¹ I ⁵ am ^{2,3} sewing ⁴ Anwar's shoes.

CONVERSATION WITH A DHOBE.

353. ¹ O ² Dhobee, ⁵ have ^{6,7} you ³ washed my
⁴ clothes?

354. ² I ⁵ have ⁴ not ¹ yet ³ washed them.

355. ¹ Why ⁵ have ² you ⁴ not ³ washed them?

356. ¹ Because ^{2,3} it rained.

357. ¹ When ² will ⁴ you ³ wash them?

۳۵۲ زه د انور پڼري گندم
له دوبي سره خبري کول

۳۵۳ اي دوبي تخا جامي د وينځلي دي

۳۵۴ لام وينځلي نه دي

۳۵۵ ولي د وينځلي نه دي

۳۵۶ څکه چه باران وه

۳۵۷ کله به ئي وينځي

358. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁷
 When it is fine, then I will wash
⁶
them.

358b. ⁴ ⁶ ¹ ⁵ ² ³
 Why have you torn my clothes?

359. ¹ ⁴ ³ ²
 I have not torn them.

360. ² ^{3,4} ¹
 Who has torn them?

361. ^{2,3} ¹
 They tore of themselves.

362. ^{1,2,3} ⁵ ⁴
 Why did they tear?

363. ¹ ³ ²
 Because they are old.

364. ¹ ^{3,5} ⁴ ²
 Sir, it is no fault of mine.

۳۵۸ چه شين شي هاله به ئي ونځم

۳۵۹ تاخا جامي ولي شلوي دي

۳۵۹ ما شلوي نه دي

۳۶۰ دا چا شلوي دي

۳۶۱ پخپله شليدي دي

۳۶۲ په څه سبب شليدي دي

۳۶۳ خكه چه زړهي دي

۳۶۴ صاحب خما هيڅ قصور نشته

365. ¹ ^{4,5} ³ ²
Go, dno't show me your face again.

ORDER TO A CARPENTER.

366. ¹ ⁵ ^{2,3} ⁴
Turkhan, make me a table.

367. ¹ ² ^{3,4}
What kind am I to make it.

368. ¹ ^{2,3}
Like the Colonel's.

369. ^{4,5} ⁶ ⁴ ¹ ²
How much will you take for one
³
table?

370. ³ ⁴ ¹ ²
I will take twelve Rupees?

371. ¹ ⁵ ² ³ ⁴
This is too great a price.

۳۶۵ څه مخ د ورک شه
ترکانډ ته حکم ورکول

۳۶۶ ترکانډ څا دپاره مینز جوړه که

۳۶۷ په څه شان جوړه کړم

۳۶۸ لکه چه د کرنیل صاحب دي

۳۶۹ د یو مینز څومره قیمت به آخلي

۳۷۰ دولس روپي به آخلم

۳۷۱ دا ډیر زیات قیمت دي

372. I will not give you so much.

373. How much will you give?

374. I will give you eight Rupees.

375. Make me a chair also.

376. Very good I will make one.

ORDERS TO A BLACKSMITH.

377. O Blacksmith, have you come?

378. Yes I have come.

۳۶۲ زه دُمره بیه نه درکوم

۳۶۳ تا سو خومره بیه را کوی

۳۶۴ زه به اته روپی درکوم

۳۶۵ یوه کوسئی هم جوړه که

۳۶۶ دیره بڼه جوړه به ئی کیم

لوهار ته حکم ورکول

۳۶۷ لوهار ته راغلي

۳۶۸ هو راغلم

379. ³ ¹ ²
Make this gun.

380. ¹ ^{3,4} ²
How shall I make it ?

381. ^{2,3} ¹
Shorten the barrel.

382. ⁵ ² ⁴ ¹ ³
Make it a new butt also.

383. ⁵ ¹ ⁴ ² ³
Have you made my pistol ?

384. ² ⁵ ⁴ ¹ ³
I have not yet made it.

385. ⁴ ³ ⁵ ² ²
For whom are you making this small
knife ?

386. ⁴ ³ ² ¹
I am making it for myself.

۳۷۹ دا توپک جوړ که

۳۸۰ څرنکه ئي جوړ کهم

۳۸۱ شپيلئ ئي لنډه که

۳۸۲ گنداغ ئي هم نوي جوړ که

۳۸۳ تاخا تماچه جوړ کړي ده

۳۸۴ لام جوړ کړي نه ده

۳۸۵ دا چوکي دچا دپاره جوړوي

۳۸۶ د خان دپاره ئي جوړوم

387. ^{4 1 2 3} Is this small box yours?

388. ^{1 5 2 3.4} No, it is my step fathers.

QUESTIONS TO A MUSICIAN.

389. ^{3 2 1} Have you a drum?

390. ^{1 2 3} Yes I have.

391. ^{1 2 3} When will you beat it?

392. ^{4 5 3 1 2} I will beat it in a moment.

393. ^{6 5 1 2} Have you a kettle drum and tem-
^{3 4} bourine also?

۳۸۷ دا صندوقی ستا دي

۳۸۸ نه شما د پلندر دي
له هم نه پښتنه كول

۳۸۹ ډول درخه شته

۳۹۰ هوراخه شته

۳۹۱ كله به غروي

۳۹۲ يو ساعت پس به غروم

۳۹۳ دمايه او تمبل هم درخه شته

394. ² I ³ have ¹ no tambourine.

395. ³ Can ² you ¹ play on the flageolet ?

396. ⁶ I ⁵ can ⁴ play ¹ both on the flageolet
² and ³ flute.

397. ³ Have ² you ¹ a guitar ?

398. ² I ⁶ have ³ no ¹ guitar ⁴ but ⁵ a violin.

399. ⁴ Do ¹ you ² understand ³ singing ¹ and ²
dancing ?

400. ¹ Yes I understand.

۳۹۲ تمبل راڅخه نشته

۳۹۵ } سُرنَا غَبَوَلي شي
يا توري

۳۹۶ سُرنَا او شپيلي دواړه غَبَوَلي شم

۳۹۷ سارنگي درڅخه شته

۳۹۸ سارنگي راڅخه نشته مگر راپ څته

۳۹۹ سندري او گلپيدل پوهينري

۴۰۰ هو پوهينم

ORDERS ABOUT A BARBER.

401. ¹ ² ³
Go and call a barber.

402. ¹ ² ⁴ ³
Sir, the barber has come.

403. ³ ² ¹
Call him in.

404. ⁵ ³ ¹ ⁴ ²
Cut short the hair of my head.

405. ³ ¹ ²
Have you a hone with you ?

406. ² ¹ ⁴ ³ ⁵
My razor is blunt sharpen it.

407. ³ ² ¹
Bring my scissors.

د ناي په بابت حکم

۴۰۱ لارښه ناي راوبله

۴۰۲ صاحب ناي راغلي دي

۴۰۳ دننه يي راوبوله يا وبله

۴۰۴ د سروينسته م لنډه که

۴۰۵ برجو درنځه شته

۴۰۶ چاره م پخه ده تيره يي که

۴۰۷ قينچي م راوړه

408. ³ ² ¹
Shave my head.

409. ⁴ ⁶ ^{5,7} ¹ ³
What will you charge for shaving
²
the head ?

410. ³ ⁴ ¹ ²
I will charge two annas.

CONVERSATION WITH A GARDNER.

411. ¹ ⁷ ⁶ ^{3,5} ²
O, Gardner, have you fruit in your
⁴
garden ?

412. ¹ ² ³ ⁴
Every kind of fruit is there.

413. ¹ ³ ²
Do you sell fruit ?

414. ³ ^{1,2}
I sell it sometimes.

۴۰۸ سرم و خريه

۴۰۹ د سر خريلو شو مزدوري به ځلي

۴۱۰ دوه آني به آخلم

له باغوان سره خبري کول

۴۱۱ باغوان ستا په باغ کښ ميوه شته

۴۱۲ هر رنگ ميوه شته

۴۱۳ ته ميوه خوځوي

۴۱۴ کله کله خرڅوم

415. Have you good peaches ?

416. Yes I have a good kind.

417. Have you also vegetables and
flowers in your garden ?

418. I have every thing.

419. May I pick this flower.

420. Certainly pick it.

421. In what season do people plant
bushes.

۴۱۵ بڼه شفتالان درڅخه شته

۴۱۶ هو بڼه قسم راڅخه شته

۴۱۷ ساک او کلونه هم په باغ کېږي شته

۴۱۸ هر څه شته

۴۱۹ دا مکمل و شوکوم

۴۲۰ بيشک يې و شوکوه

۴۲۱ خلق په کوم موسم کېږي بوټي نهالوي

1 2,4 3
422. Generally in February.

QUESTION TO A SERVANT.

2 3 1
423. Who is outside ?

1 2 3
424. A traveller is.

1 2
425. What does he say ?

2 1
426. He wants food.

1 2 3 4
427. Of what country is he.

3 1 2
428. He is from Badakhshan.

۴۲۲ اکثر په پکنر کښ

له نوکر تفحص کول -
یا تپوس کول

۴۲۳ بهر شوک دي

۴۲۴ يو مسافر دي

۴۲۵ خه واي

۴۲۶ ډوډي غواړي

۴۲۷ د کوم ملک دي

۴۲۸ د بدخشان دي

429. ¹ ³ ²
Why has he come ?

430. ² ¹
For travel.

431. ² ¹ ³ ⁴
So he young or old.

432. ³ ¹ ² ⁴ ⁵
He is not young nor old

433. ² ⁴ ¹ ³
Have you given him food ?

434. ² ⁵ ⁴ ¹ ³
I have not yet given.

QUESTION TO A SICK MAN.

435. ² ¹ ⁴ ⁵ ³
Why do you not take medicine ?

۴۲۹ ولي راغلي دى

۴۳۰ سيل دپاره

۴۳۱ ځوان دى كه سپين ږيري

۴۳۲ نه ځوان دى افنه سپين ږيري

۴۳۳ ورته د ډوډي ورکه

۴۳۴ لایم ورکړي نه ده

له رنځور نه تحقیق کول

۴۳۵ ته ولي دارو نه خوري

1 4 2 3
436. Because it is very bitter.

4 1 3 2
437. Are you well now.

5 1,4 3 2
438. I am the same as before.

3 4 1,5 2
439. What doctor attends you.

3 1,4 2
440. Mutta Farook attends me.

1 5,6 2 4
441. Any one recovered through his
3
medicine?

1 2 3 5,6
442. Yes many sick people have got
4
well.

۴۳۶ شکله چه ډیر تاریخه دي

۴۳۷ ته اوس جوړه يي

۴۳۸ هم هغه سي ناجوړ يم

۴۳۹ علاج د کوم طبيب کوي

۴۴۰ علاج م ملا فاروق کوي

۴۴۱ شوک په دارو ئي جوړ شوي دي

۴۴۲ هو ډیر ونخوړان روغ شوي دي

443. Does he ⁴ give ³ you ¹ medicine every
² day?

444. Yes he ¹ gives ⁴ me ³ medicine every
² day.

445. Do you ³ get ⁴ any ¹ benefit? ²

446. Yes I ¹ do. ²

CONVERSATION WITH A SERVANT

447. Why ³ are ⁵ you ¹ lying ⁴ here? ²

448. Because I ¹ have ⁴ tooth ⁶ ache. ^{2,3} ⁵

449. Who ⁴ is ⁶ lying ⁵ on ¹ my ³ bed? ²

۴۴۳ هره ورخ دارو درکوي

۴۴۴ هو هره ورخ دارو درکوي

۴۴۵ خه بنیکړه د پر کيږي

۴۴۶ هو کيږي

له نفور نه پښتنه کول

۴۴۷ ته دلته ولي پروت يي

۴۴۸ په غاښ م درد دي شکه

۴۴۹ په کت م څوک ملاست دي

3 1 2
450. Your younger son.

5- 3 4 1 2 6 4
451. Do you remember my words or not?

1 3,4 2
452. I have forgotten.

2 1 3
453. What are you looking for?

3 1 2
454. I am looking for my sword.

1 2 3,4
455. Where did you put it?

2 3,4 1
456. I have forgotten at present.

4 1 2 3 5
457. Why is that crippled boy crying?

۴۵۰ کشر زوي د

۴۵۱ ثما خبره د ياده ده که نه

۴۵۲ رانه هيره شوي ده

۴۵۳ ته څه لټوي

۴۵۴ خپله توره لتوم

۴۵۵ چرته د يښي وه

۴۵۶ اوس رانه هيره ده

۴۵۷ هغه شل ملک ولي ژاري

458. ¹ ³ ² ⁴
 ⁵ Some one has hit him, as he is
crying.

MISCELLANEOUS.

459. ³ ¹ ⁴ ²
What were you digging yesterday?

460. ⁶ ⁵ ^{2,4} ¹ ³
Are there crops in your field.

461. ¹ ⁴ ² ³
To-day, the sun is very strong.

462. ³ ¹ ² ⁴ ⁵
Can you jump or not ?

463. ² ¹
Do not go the east.

464. ⁴ ⁵ ⁶ ¹ ²
Whose daughter is that beautiful
³
girl ?

۴۵۸ چا وھلي دي شڪه ٿاڙي

متفرق خبري يعني هر قسم خبري

۴۵۹ تا پرون ڇه کنوڊل

۴۶۰ ستا ٻه پتي کٻن فصل شته

۴۶۱ نن ڊير غارمه ڊي

۴۶۲ ته دنڪلي شي ڪه نه

۴۶۳ د نورخاته خوا مه ڇي

۴۶۴ مڙه بنائسته جيئي د چا لورده

1 2 3 6 4
465. That woman's husband is a very
5
bad sort.

1 3 2 4 5
466. The bread is cooked, but the meat
7 6
is raw.

3 1 2
467. Bring a stone.

4 1 2 3 1
468. There is a big rock there.

3 4 2 1
469. Who wounded your grandson?

3,4 2 1
470. Don't fight with him?

1 2 5 3 4
471. This country is very cultivated.

۴۶۵ دهنی بنخی شبتن دیر نا گاره دي

۴۶۶ دودئی پنجه ده مکر غوښي اومي دي

۴۶۷ یو کانه يي راوړه

۴۶۸ حله یو لوي گت دي

۴۶۹ نسي د چا ژوبل کېد

۴۷۰ ورسره جنگ مه کوه

۴۷۱ دغه ملک دیر اباد دي

۴۲ درنه ئي ولي ناغه واخستله

۴۳ نوکرم ديره ناراستي کوي

۴۴ هغه جامي آغوستي دي که نه

۴۵ درته ولي ديري خولي راخي

۴۶ دکاډي م خرخ مات شه

۴۷ هغه سيند دير ژور دي

۴۸ په هغي کتوري کين شو روي دي

۴۹ هغه مطلب د دي

480. ⁴ ² ³ ¹
There are a great many dacoits there.

481. ⁵ ² ⁴ ³ ¹
Whom have you business with?

482. ³ ⁴ ² ¹
What has become of my servant?

483. ⁴ ² ³ ¹
Have you seen the bazar?

484. ¹ ³ ⁴ ²
Yes I have seen it.

485. ³ ² ¹
Put on your clothes.

486. ⁴ ¹ ² ³
Is this donkey yours.

487. ³ ⁴ ¹ ²
Whose is that field?

۴۸۰ هلته ډير شوکماران ډي

۴۸۱ له چا سره ډ کار ډي

۴۸۲ نوکرم څه شه

۴۸۳ بازار ډ ليدلي ډي

۴۸۴ هو ليدلي م ډي

۴۸۵ جامي ډ واغونده

۴۸۶ دا خرستا ډي

۴۸۷ هغه پټي ډ چا ډي

488. ¹ ² ³ ⁴
To-day my head aches.

489. ² ¹ ⁴ ³ ⁵
Since when does your head ache.

490. ² ¹
Since yesterday.

491. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹
I have a great deal of work to do.

492. Whose turn is it for sentry go ?

493. ¹ ⁴ ² ³
Do you know this man ?

494. ² ⁴ ³ ¹
I made a petition to him.

495. ² ⁴ ¹ ³
He sent me a messenger ?

۴۸۸ فن م سر خوگيږي

۴۸۹ کله راسي سر د خوگيږي

۴۹۰ پرونه راسي

۴۹۱ راباند ډير کار دي

۴۹۲ د پمري وار د چا دي

۴۹۳ ته دا سمي پيښني

۴۹۴ ورته م عرض وکړ

۴۹۵ راڅخه ئي قاصد وليږه

496. ¹ ² ³ ⁴
Now a cold wind is blowing.

497. ¹ ⁴ ² ³
This is a cold place?

498. ² ³ ¹
Don't walk about alone.

499. ¹ ² ³ ⁴
To-morrow, both (persons) come.

500. ¹ ⁴ ⁵ ² ³
Go, I have placed you in God's hands.

۴۹۶ اوس یخ باد آلودی

۴۹۷ دا سورخائی دئی

۴۹۸ یواخی مه گرز

۴۹۹ دوازه تن راشی

۵۰۰ ورخه په خدائی م سپارلی یی

USEFUL INFINITIVES
(COMMENCING FROM
LETTER A.

الف تری پوری
ضروری مصدر و نه

To cast,	اچول	To take,	آخستل
To turn over	اڙول	To examine,	آزمایل
To knead,	اڻبل اغیبول	To wear,	اغوستل
To put on,	اغوستل	To fly,	الوتل
To make fly,	الوزل	To choose,	انڙول
To send,	استول	To weave,	اودل
To make hear,	اورول	To hear,	اوریدل
To crossover	آوُڻستل یا اورول	To dwell,	اسیدل اودل

LETTER BAY.

د بي باب

To lose,	بايلل	To reward,	نجنل
To be shy,	بگنيدل	To conceive (of women)	بلاړيدل
To call,	بلل رايبل }	To take fire,	بليدل
To light,	بلول	To flow,	معيدل
To get back,	بيا موندل موندل مومل }	To take away (of animate things,)	بيول بو تلل }

LETTER PAY.

د پي باب

To arouse,	پاخول	To rise,	پاخيدل
To cleanse,	پاکول	To cherish,	پالل
To conceal,	پيتول		

To hide one- self,	پتیدل	To become blunt,	چیدل
To cook,	پخول	To ripen,	پخیدل
To open,	پرانتل	To wrestle,	پرزول
To be pros- trated,	پرزیدل	To let go,	پریزدل
To cut,	پریکول } پریگول }	To fell,	پریبنودل } پریوتل }
To cast down	پریستل } پریماسل }	To inflate,	پرسول
To swell,	پرسیدل	To lose (in an argument	پریکیدل
To question,	پنقیدل	To explain,	پوهول
To under- stand,	پوهیدل	To be acqu- ainted with	پیشندل

To bring in front,	پینبول	To tie,	ترل
-----------------------	--------	---------	-----

LETTER TAY.

د تی باب

To put to -flight,	تبتول	To go,	تلل
To run,	تبتیدل	To polish,	توبول
To weigh,	تلل	To over flow,	توئیدل
To pour out,	تویول	To pass,	تیریدل
To cause to pass,	تیروول		

LETTER TAY.

د تھی باب

To hammer,	تکول	To cough,	توخل
------------	------	-----------	------

To spront,	توکیدل	To jostle,	تیلول
To be compact,	توتیکیدل تینت شول		

LETTER ZAY & JEEM.

دخی اودجیم باب

To cause to sparkle,	خلول	To sparkle,	خلیدل
To hang,	خورندل	To turn back or to remit,	چار باسل چار بستل
To return,	چاروتل		

LETTER SAY.

دخی باب ش ث

To lap,	ختل	To pour by,	تخول
To drop,	تخیدل	To pasture,	خړول
To graze,	خړیدل	To drink,	تکل

To lie down,	ثَمْلَا سْتَل	To put to bed	ثَمْلُول
--------------	---------------	---------------	----------

To dust,	ثَنْدَل ثَنْدُول
----------	---------------------

LETTER CHAY.

دِجِي بَاب چ

To crack,	چَاوَدَل	To make revolve,	چُرْلُول
-----------	----------	------------------	----------

To spin round,	چُرْلِيدَل	To wrangle,	چَغِيدَل
----------------	------------	-------------	----------

To split,	چُول
-----------	------

LETTER KHAY.

دِخِي بَاب خ

To inform,	خَبْرُول خَبْرِكُل	To be informed,	خَبْرِيدَل خَبْرَشُول
------------	-----------------------	-----------------	--------------------------

To ascend,	خَتَل	To boil,	خَتَكِيدَل
------------	-------	----------	------------

To laugh,	خندل	To make, laugh,	خندول
To agitate,	خوشول	To move,	خوشيدل
To disperse,	خورول خورکول	To expand,	خوريدل خورشول
To feed,	خورول	To eat,	خورل
To slide,	خويدل	To erect,	خيژول

LETTER DAL AND DAL.

دال اود دال باب

To jump,	دنگل	To make jump,	دنگول
To cause,	دبول	To drown,	دوپيدل دوپشول
To drown,			

LETTER RAY.

دري باب

To come,	راتلل راغالی	To draw,	راخکل راکا برل
----------	-----------------	----------	-------------------

To give,	را کرل	To bring (inanimates)	را وړل
To bring (animates,)	راوستل را وړل	To, worry,	رې وړل
To toil,	رې وړل	To cause to flutter,	رې وړل
To flutter,	رې وړل	To fall, (of leaves,)	رې وړل
To cause to reach,	رسول	To reach,	رسيد
To roll,	رغ وړل	To tremble	رغ وړل رغ وړل
To suck or to reap,	رودل رول	To mow,	رېل
To flutter,	رې وړل	To spin,	رېشل

LETTER ZAY.

د زى باب ز

To cause to
run,

زغلول

To run,

زغليل

To endure or
to suffer,

زغمل

To rock,

زنگيدل

To be born,

زنگول

LETTER ZAY.

د ژى باب ژ

To cry,

ژړل

To cause to
cry,

ژړول

To be wound-
ded,ژړول
ژړول

To chew,

ژړول

LETTER SEEN.

د سين باب س

To cherish

ساتل

To entrust,

سپارل

To undo,

سپړول

To praise

ستايل
صفت کړل

To send back return,	ستول ستون کرل	To go back,	ستنیدل ستون شول
To shape,	سکنتل سکنول	To preserve,	سمبالول سمبال کرل
To be ready,	سمبالیدل سمبال شول	To catch fire,	سيزل
To burn,	سول		

LETTER SHEEN.

د شین باب ش

To stir about	شاربل شویل	To eject,	شرل
To tear,	شلول	To burst,	شلیل
To count,	شمارل شمیرل		

LETTER KHEEN.

د بنین باب بن

To write,	بنکل لیکل	To kiss,	بنکول بنکول
-----------	--------------	----------	----------------

نہویدل

To slide,

نہیل

To show,

LETTER GHEEN.

د عین باب

To bark,

غہیل

To thunder
or to chatter

غہیدل

To roll,

غہتل

To sound,

غہرول

To resound,

غہویدل

To deceive,

غلول

To be deceived,

غہیدل

To throw,

غورزول

To unclose,

غورول

To desire,

[غوشل
غوارل]

LETTER KAF.

د کاف باب

To sow,

کرل

To do,

[کرل
کول]

To dig,

[کنودل
کنل]

To become,

[کیدل
شول]

LETTER GAF.

در کاف باب

To win,	گهتن	To mix,	گهول
To be mixed	گهیدل	To cause to	گهزول
or to dance,		turn,	
To turn,	گهزیدل	To sew,	گهنیدل

LETTER LAM.

در لام باب

To go,	لاپل	To look for	لتبول
To possess,	تلل	To mix,	لپل
	لرل	To instigate,	لمسول
To fix,	لگول	To drop	لنکیدل
To wash,	لتبل	young,	

To read,	لوستل	To teach,	لولول
To milk,	لوشل	To send,	ليبول } استول }
To load,	ليكدول	To plaster,	ليوول

LETTER MEEM,

د ميم باب م

To smash,	ماقول مات كول	To be broken	ماتيدل مات شول
To die,	مړل	To groom,	مبول
To obey,	منل		مبنل

LETTER NOON.

د نون باب ن

To demolish	نچوړول	To be de- molished,	نړول
To fall down	نږيدل	To catch,	نسل نيول

To stick,

نسبتل

To cause to
stick or to
obstruct,

نسبول

To envelop,

نفبستل
نفايل

To swallow,

تغبول

To insert,

دو و باب و

LETTER WAO.

To set out,

وئل

To kill,

وچئل
وژئل

To cultivate

ودانول
ودان کړل

To prosper,

ودانیدل
ودان شول

To set up,

ودرول

To stand,

ودریدل

To roast,

ورتول
وریت کړل

To be roasted

ورسیدل
وریت شول

To arrive at

ورغلل

To give to
him,ورکړل
ورکول

To be lost,	ورکیدل اورگ شول	To rain to take away (inanimate),	وریدل
To spin,	وریشل	To drive out,	ویشکل ویشل اوکا بدل
To frighten,	ویرودل	To fear,	ویریدل
To shoot,	ویشتل	To distri- bute,	ویشل
To tell,	ویل وایل }	To wash,	وینخل

T E R H A.

دهی باب ه

To prevent,	هتالول هتال کول }	To be stop- ped,	هتالیدل هساویدل }
To cause to forget,	هیرول هیر کول ضروری لفظونه }	To forget,	هیریدل هیر شول }
To investi- gate,	تحقیقات	Land, to first to be irregu- lated;	سری ورخ پتھی

To make a hole (in a house).	گوت کړل	To make a hole in a wall or house,	گوت شول
To be broken into,	کنډومات کړل	To be broken into,	کنډوشول
To make a reprisal,	بوته برمه کول	Anchor,	لنکر
To take a ransom,	بونکه اخستل	Unfordable,	ناپایاو
Ford,	پایاو	To cross to the other bank,	پوریو تل
Sand bank,	چر	Further bank,	پوری غاړه
To come to this bank,	لپوریو تل	A boat pulled from bank to bank by a rope,	بیرې په تناوډه
Near bank,	لپوری غاړه		

Quick sand,	غله شگه	Quagmire,	بو بستنه
Bowman archer,	تيراندار غشى لاستى	Pearl diver,	سرجون بونگان
Armed,	دسله دار	Mail clad,	زخرو پوش
Hostage,	ير غمل	Ambush,	ديبونى خاي
To construct a rampart, shelter trench,	ول مورچه جور سنگر جور	To attack,	حمله كول حايه كول
To take by surprise,	چپا و كول	To attack after forced march,	يلغركول
To sue for pardon,	آمان غوشتل	To raid,	دايه كول
To quarrel	افسات كول افساد كول	Raider,	دايه چيان
Loot,	لوست	Looter,	لوپت مار

Rebel,	مفسد مفسدان	Highway robber (dacoit,)	شوکار شوکاران
Thorn,	اغزي ياضنه	Escort,	بدرگه
Sentry,	بمهر دار	Caravan or Kafila,	قافله کاروان

MORE NECESSARY WORDS ضروري لفظونه

Goods,	اسباب	To take re- fuge,	تنواتي کړل
To commit adultery,	متهيزه کړل	Adulterer,	متهيزک
Exile,	اشروني اجلا وطن	Murderer,	خوني
Another wo- man to re- ceive com- pensation,	سوره اخستل		

To be hanged,	پچاسی شول تینزدی شول	To in victory	بری موندل
To be defeated,	لری موندل	To plunder,	شوکه کرل
Take a sanghar,	مورچہ آخستل	To be besieged,	قلابند شول
To besiege,	قلابند کرل	To surround	گیر کرل
To miss,	خطا شول	To make a miss,	خطا کرل
To fire,	بار چلول ہوبک خلاص کرل	To fire,	دز کرل
Mosque,	جماعت	Guesthouse,	حجرہ
To bet,	شرط کرل	To marry (a)	نکاح کرل نکاح تیرل
To divorce,	حلاق کرل	To be fined	غناغدا آخستل جریمانہ آخستل

Wool,	وڙي	Casket,	هڙپي
Match box,	ڊيئي	Matches,	تيئي
Hair of goats	اوڙغوني	To boast,	لافي وهل
Rust,	زنڪ	Loose,	ست

ALL KINDS OF NE-
CESSARY WORDS.

ضروري لفظون ۽ قسم

Stream,	خوب	Canal,	اوله اوله
Whirlpool,	گرداب	Outlet,	ورخ
Close to the canal,	سري رخ	Flood,	سيلاب
To drown,	ڊوب شول	Pilgrimage,	حج
Haji,	حاجي	Adze,	ترينڇ

Chisel,	ثورلي	Pincers,
Tweezers,	نوشي	Anvil,
Saw,	آره	Gimlet,
Plane,	رنده	Sledge hammer,
Hammer,	خستكي	Standard bearer,
Colour (of a regiment)	نشان	Flag,
Valley,	دره	Finger,
Seal,	غمي	Seal Stone
Ee'd,	آختر	Sucking child,

امبور	Earthquake,	زلزله	Cradle,	زانگو
سندان	Mine,	کان	Cases of crime.	واردات
برمه	Guilty,	جرم	Punishment	سزا
پلک	Prisoner,	قیدی		

WORDS VERY USEFUL FOR EXAMINATION.

د امتحان د پاره
ضروری لفظونه

جندہ	Ship,	جہاز	Barge,	بیری
کوئی	Boat,	کشتی	Raft,	جابه
مهر	An inflated hide used to cross river,	شاز	Rud- 1 Oar der. 2 Wave	سنگاونډ چپه
تي رودل	A large inflated hide,	خیک	Sailor,	مانډکي

A sail,	بادوان	Swimming,	لانبو
A swimmer,	لانبوزن	Ford or passage,	گدر
Bridge,	پل پول	Stone,	کانهي
Pebbles,	کيتيئي	Sand,	شکه
Dust,	خاوره	Dry earth,	دوره
Ash,	ايره	Air,	باد
Tempest,	خيئي	A marsh or swamp,	جبه
Tank,	تالاو	A pool,	پندي
A cliff.	کر	A hillock,	غونديئي
A mound,	خت	A birds nest	جاله

A thorn
hedge,

شپول Ditch,

خندق

Wall,

دیوال Fort,

قلعه
قلعهTown ram-
part,

شهر پناه A redoubt,

مورچه

Attack,

حمله Raid,

دایه

Muting,

افسات A lamp,
افساد

دیوه

A lantern,

فانوس A candle,

شمع

Dark,

تیاره Light,

رنگ

Pitch dark,

تورم Horn,

بنکر

Cattle,

دنگر A switch,

لبنته

Astick, club

کوتک A staff,

استک

Sun,	نور	Moon,	سیوری
Stars,	ستوری	Sky,	آسمان
Land,	زمکه	Quick sand	افله شکه بونشته
Rain,	باران	Hail,	برئی
Snow,	واورہ	Cloud,	دو رخ
Mist,	نہ ہ	Frost,	کنکھل
Dew,	پر خہ	Mud,	ختمہ
Sweat,	خولی	Goat hair bag,	ختمہ
A load,	بار	Weighty,	دروند
Light,	سیک	Bald headed	گنہی

A Baker,	بتياري	Corpse,	مړي
Grave,	قبر	Passion,	قهر
Passionate,	قهرجن	Sap of pine-tree or Bee's wax,	جاوله
Flavour,	خوند	Basty,	خوندناک
Odour,	بوي	Old,	زور
Satisfied,	مور	Oil,	تيل
Soap,	صابون	Spices,	مصالحه
Promise,	وعده	A peg,	موبڼي
A load of wood,	کيدې	A small sheaf of corn	کيدې
Bundle,	کاسې	A spoon,	شمځي

A nose bag,

توبره

Head and
heel ropes
for a horse,

آکوارهي

Storied
house,

مانڙي

A pit,

پچواڙي

Hole,

سوري

Heat of the
sun,

ڊوغل

Shade,

سوري

Yard,

غارمه

Hinge,

چور

The frame
of a door,

غولي

Black,

تور

White,

درشل

Green,

شين

Yellow,

سپين

Red,

سور

Light green,

زيه

Gray,

خاكي

Thread,

زرغون

[قار
منري]

A ladder,	اندريايه	Step of a ladder,	دستی
Rope ladder	کند	Steps,	پوري
Regret,	آرمان	Iron,	اوسپنه
Copper,	تانبه	Brass,	زير
Brick,	خفته	Fuel of wood	اخشاك بالنر
Rag,	چيريه	Pearl,	ملخړه مرغلره
Oath,	سوگند قسم	Flock hend,	کنډک
Flock (of camels or birds,)	قطار	Herd (of cattle),	گوهار
Herd (of horse,)	کله	Looking glaass,	آئين آئينه

Glass,	بینه	Beak,	سبوكه
Claw,	مُنگل	Cooked pulse	پیتی
Love,	مینہ	Wounded,	ژوبل
Fine,	ناغہ } جیانہ }	Umbrella	چتری
earthen ware	لوبنی	A will,	وصیت
Heritage,	میراث	Heir,	وارث
Owner,	مالک	Husband,	خبتن
Widow,	گندہ	Miser,	شوم
Deep,	ژور	Brave,	مہر
Trick,	چل	Kinsman,	خپل

Relation,	نین	Intimate friend,	مزین
Foreign,	پر دی	Impostor,	تک
Deceit,	سہی	A brush,	مارو
Legions,	تھولنی	Prisoner,	تیدی
Prison,	جیلخانہ بند خانہ قید خانہ	A drop,	خاشکی
Eclipse or thunder bolt	تندر	Widow,	کنہ
Orphan,	یتیم	Nurse,	دائی
Wetnurse	رضاعی مو	Wetnurse brother,	رضاعی ورور
Draught,	سوکرہ	Famine,	قحط
Cholera,	وبا	Death,	مرگ

A pouch,	گوڊي	Bag,	کٽوڻ
Seed,	تخم	Sprout,	نيونہ
Neighbour,	کانڊني	Forest,	خشڪل
Alms,	زڪات	Pilgrimage,	حج
To lease (mortgage)	کانيو ڪرڻ	To sell land,	بخش ڪرڻ بيعه ڪرڻ
To gamble,	جوارِي ڪرڻ	Gambler,	جوارگر
A ghazi,	غازي	Religious war,	غزا
Martyr,	شهيد	Straight,	سَم
Crooked	ڪوٺ	Assembly,	مجلس
A council,	جبرگه	Division of land or district,	تسيه برگنه علاقه

Suddenly,	ناڅاپه	At once,	سمدستي
Quickly,	په تلوار	Brave man,	زور آور
Bare headed	سرتوره	Bare footed,	پيښي ابله
Bare or naked,	برېښد	Habit,	خويي
Confused,	ګډوډ	Dancer,	ګډيدونکي
Poison,	زهر	Loss,	نقصان
Advantage,	ګټه	Profit,	فايده نفعه ګټه
Dry,	وچ	Wet,	لوند
Lazy,	سست (ناراست)	Painstaking,	خواري کښ
Endeavour,	کوشش	Backbiter,	چغمار چغليزار

Backbiting,	چغلي	Island,
Sulphur,,	گوکوب	A sheet,
Abyss crater	گرنک	Squinter,
One eyed,	کانري	Patience,
Patient,	صبرفاک	A varice,
A variceous,	حوصناک	Place,
Tale,	قصه	A portion,
Distribution	ویش	Beam,
A beam or rafter,	بینش	A rafter,
Pillar or needle,	ستن	Capital (of pillar,

بنیره	A house,	کوته	Verandah,	سندو
خادر	Private chamber,	خلوتخانه	Leather strap,	تسمه
کپینک	Shroud,	کفن	Power,	واک
صبر	Permission.	إجازات	Clever,	هونبیار
حیرص	Foolish,	کم عقل نادان	Cavern,	انبار
خای	Provision,	رسد	Expence,	خرش
برخه	Long,	توبنه	Short,	لند
نخرو	Broad,	او برد	Elopement,	مستیزه
برمکه	Blind,	پلن	Deaf,	کونہ
لہری	Dumb,	پر وند	Stutterer,	تتری
سری		کونک		

Lame

کد

Cripple,

Soup,

شوروا

Beverage,

شوروا

Wine,

شراب

Roasted
meat,

Call birds,

بولاره

Net,

Snare,

دام

Hook (fish,

A virtuous
action,

ثواب

Torture,

Paradise,

جنت

Hell,

Advice,

مصلحت

Horseman,

Footman,

پیاده

Tired,

Gold coin,

اشرفی

Rupees,

شل	Pice,	پيسه	A cowrel or small shell.	کونجکھ
شریت	A cart,	کاڌي	shepherd,	ايشيون
کباب	Smoke,	لوکي	Surveyors,	ايشينکي
جال	Tree,	ونہ	Branch,	چھر
گونہ	Leaf,	پانہ	Root,	خانگھ
مذاب	Store house	امبار	Churl,	بيخ
دورخ	A mountain pine,	رنجھو	Wound,	کينہ کو
سور	Field watchman,	کبي	Watchman or tower,	پروھر
ستوي	Sentry,	چھو دار	Town watchman,	زري
رويي	Tail,	لکي	Shoeing smith,	خوکيدار
				نجليند

Saddle cloth	توغم	Horse shoe,	نعل
Wave or oar	چیه	River,	سیند
Ravine,	خور	Canal water cut,	وله واله
Spring,	چینه	Persian wheel,	آرخت
Well,	کوهی	Rope of a well,	بیاسته
Bucket,	بوکه	A lever machine for drawing water from wells,	دینکری
To take bribes,	بدی آخستل	A bribe take	بدی خور
Faction,	پرو جنبه	To confiscate land,	جاکیر ضبط کمل
Brave,	تورزن میرنی	Coward,	نامرد

To do a brave act,	تورنشتوب کړل	To do a cow- ardly act,	نامردی کړل
Irritate,	ظالم	Tyrant,	مطلوم
Person op- pressed,	هکوابیول	Murderer,	قاتل
Murdered person,	مقتول	Mediation,	هکوابین
Mediator,	هکوابین کړنډی	Castle,	هکړی
Tower;	برج	Stone (fruit)	زړی
Fisherman,	ماهیگیر	To praise,	صفت کړل
To flatter,	خوشامنده کړل	To abuse,	کڅل کړل

NAME OF LARGE AND
SMALL ANIMALS.

د لوی او د وړو کوڅنا وړان
نومونه دادي

Elephant,	هائي	Camel,	اوبن
-----------	------	--------	------

Lion,	زمری	Leopard,	پراٹک
Bear,	بیر	Stag,	کا وز
Hill goat,	وُز	Nilghai,	نیل گاؤ
Wolf,	شرمخ	Pig or wild boar,	سرکوزی خرشوی
Porcupine,	شکونہ	Jackal,	گیدر
Fox,	لومہ	Hyena,	کوب
Deer,	اوسی	Markhar,	غرغہ
Oorial,	کدئی	Hare,	سویہ
Monkey,	بیزو	Musk Deer,	راموسی
Otter,	شادو	Young ca- mel,	جوتک
Hyena,	سنگ لار		
	کا د		

NAMES OF DOMESTIC
ANIMALS.

کوم تخنا وړان چه په کورون
کښ وي وهغو نومونه دا دي

Bull buffalo,	سندباد	Cow buffalo	مېينه
Calf buffalo masculine,	کتېي	Calf buffalo Feminine,	کتېي
Bull,	غوايه	Cow,	غوا
A steer	غويي	Calf,	سځي
Horse,	سځوند	Mare,	آسپه
Foal,	آس	Filly,	بھانډه
Mule,	بھانډ	Mule,	تچر
Donkey, m.	تچر	Donkey, f.	خږه

Ewe,

کدہ

Sheep,

کد

Lamb,

کد وری

Lambs,

کد وری

Ram,

پیسہ
پہ

Goat,

بیزہ
بزہ

Kid,

ورغومی
چیلی

Dog,

سپی

Bitch,

سپی

Puppy, m.

کوکری

Puppy, f.

کوکری

Cat,

پیشو

Pony,

تپتو
یا بو

Anteater,

کشور

Tom cat or
wild cat,

نرغت

NAMES OF MIS-
CELLANEOUS ANIMALS.

دو کو خناور و نومون

Guana,

سمبر

Tortoise,

شمشتی

Field lizard,

خادشي

Lizard,

اچيرمکئي
اچيرمکئي

Mongoose,

نولي

Rat,

ميرک

Mouse,

ميرکوري

Squirrel,

بلونگري

A boa con-
strictor,

بنامار

Serpent,

مار

Scorpion,

لهم

Frog,

چيندخه

Fish,

اُمهي
اُمهي

Eel,

مارمهي

Mahseer fish

کچهي

Shark,

خنک

Ant (black,)

ميربي

Leech,

ژوره

Centipede,

زينره

Worm,

چينجي

White ant,

وينه

Bug,

منگر

Chamelion,

کريوري

Cobra,

چمجه مار

سورندي

NAMES OF BIRDS AND
OTHER FLYING ANIMALS

دس غاناو د نورو الوتونکی

نومونه

Vulture,	کرکس	Kite,	تپوس
Crane,	دینک	Eagle,	باټور
Owl,	کوڼکي	Hawk,	باز
Falcon,	شکري بابنه شاهين	Peacock,	طاوس
Black part- ridge,	تارو	Grey part- ridge,	تنزري
Chikor,	زړکه	Crane koolan,	زانده
Duck,	هیل	Quail,	مړز
Sisi,	سیئي	Snipe,	چغته تصیل

Maina,	بناروني	Parrot,	طوطي
Swallow,	بنارو	Sky lark,	خراپ
Bulbul,	توتكي	Pigeon,	كونتره
King crow,	ببل	Hoopoe,	ملاچيرك
Sparrow,	ببله	Bustard,	هوباره
Plover,	ڏانگ لکي	Crow,	خاري
Sand grouse or rock pigeon;	تورانہ	green pigeon	کارغه
Wild goose,	پرچند	Swan,	شنه کونتره
Domestic goose,	تہتاري	Locust,	لويہ بطہ
	تہتار	Brahmini duck,	ملخ
	خرہ کونتره		سُرخاب
	بطہ		
	قاز		
	قازہ		

Butter fly,	باباسيلکي	Bee,	مچي
Hornet,	لپرکي ڏنڌاره	Wasp,	مبڙو
Mosquitoe,	ماشي	Fly,	مچ
Dung beetle,	کونڪٽ	Bumble bee,	بورا
Moth,	پتنڪ	Flea,	وربره
Bat,	بناپيرڪ	A cock,	چرڪ باباڳي
Hen,	چرڪه	A chicken,	چرڪوري

NAMES OF RELATIONS
AND SERVANTS.

دخيلوانو او دنوکرانو
نومونه

Great, Great grand father	قرنيڪه	Great Grand father,	ورنيڪه
Grand father	نيڪه	Grand mo- ther,	نيا

Grand son,	نمسي	Great grand son,	کړوسي
Father,	پلار	Grand daughter,	نمسي
Brother,	ورور	Mother,	مور
Son,	زوي	Sister,	خور
Nephew,	وراک	Daughter,	لور
Paternal un- cle,	تره	Niece,	ورينه
Nephew(sis- ter's son,)	خوري	Maternal uncle,	ماما
Niece(sisters daughter)	خورځه	Paternal un- cle's wife,	تندار
Maternal uncles wife,	مامي	Cousin s. m.	ترپور
Cousin s. f.	ترله	Father in law,	سخر

Mother in
law,

خوابتي

Son's wife,

نبرور

Son in law,

زوم

Wifes bro-
ther,

اويني

Wifes sister,

نينه

Brothers
wife,

ورندار

Brother in
law,

ساندار

Betrothed
youth,

چينغول

Betrothed
girl,

چينغله

Bride Hus-
band,پنادر
} پناوي
} خنشن

Step father,

پندر

Step mother

ميره مور

Step son,

پرکت

Step daugh-
ter,

پرکته

Boy,

هک

Girl,

چيني

Child s. m.

ماشوم

Child s. f.

ماشومه

Youth,

زلمني
خوان

Maiden,

پينغله

Woman,

بنچه

Friends (female,)	خوښنگه خوښنگي	Children,	اولاد زوزات
Relation,	خپل خېښ	Clansman,	عتيق
Husband's brother,	ليور	Husband's brother's son	ليورزي
Aunt,	تورور	Aunts son,	توروزوي
Husband's sister,	سندرور	Husbands brother's wife,	يور
A rival wife,	بن	A rival wifes son,	بنوي
Slave,	مريي	Femaleslave	وينځه
Cow herd,	غوبه	Cow herders	غوښنه
Ploughman	دهقان	Cultivator,	مزارع

Tenant,

فقير
اهمسايه

Servant
(house hold)

خدمتگار

Hired servant,

مزدور

NAMES OF THE PARTS
OF THE BODY.

دست داندان و نو نو نه

Body,

صورت
وجود

Head,

سر

Hair,

جسه
وينته

Skull,

لکري
ماغزه

Forehead,

وچولي

Temple,

لوکينه

Nose.

پوزه

Nostril,

سپيره

Eye brow,

وروخه

Eye,

سترکه

Eye ball,

سترغلي

Eye lash,

بانده

Face,

منح

Cheek.

اشمکی

Ear,

غوب

Lobe of ear,

پوٹکی

Mouth,

خولہ

Lips,

شوندہ

Gums,

اُورئی

Tooth,

غابن

Tongue,

ژبہ

Throat or
wind pipe,

حلق

Palate,

قالو

Chin,

ازنہ
زن

Beard,

بیرہ

Moustache,

بریت

Nape of
neck,

خست

Throat,

مرئی

Shoulder,

اوبہ

Collar bone,

غارہ
مکروہ

Arm,

آبازو
مست

Elbow,

خکل

Forearm,	لیچہ	Wrist, hand,	مہوند لاس
Palm of hand,	ورغوی	Finger,	گوتہ
Nail finger,	نوک	Interdigital hand or foot	گرت
Joints of fingers,	دگو تو بند نہ	Right hand,	نبی لاس
Left hand,	کینر لاس	Chest,	سینہ
Belly,	کیدہ خیتہ	Back,	شا
Waist,	ملا	Ribs,	پنبتی
Side.	تشی	Skin,	خرمن
Liver,	تکر	Heart,	زہ
Lungs,	اینہ	Kidney,	یستورکی

Entrail,	کلمه	Bowel,	لري
Thigh,	وړون	Knee,	زښکون
Lower part of leg,	پنډې	Ankle,	پړکي
Heel,	پونده	Sole,	تلي
Lungs,	پړپوس	Bladder,	پوکړي
Blood,	وينه	Matter,	ازوه
	ويني		ازوي
Extrails or bowels,	لړمون	A vein,	زړگ
Armpit,	توخ	Bosom,	غښ
	تخ		

NAMES OF GRAIN ETC.

دغلي اود خوراک د
څښتنو نو نومونه

Indian corn,	جوار	Wheat,	غنم
--------------	------	--------	-----

Barley,	اوربشي	Rice plant,	شولي
Rice,	ورثي ورثي وريحي	A kind of pulse or mussoordal,	نسک
Millet,	غونبت	A smaller millet,	باجره
Pea,	متری	Gram,	چنري
Sesame,	کونخله	Clover,	شپيشتي
Mustard,	ششم	A small kind of indian corn	نري جوار
Large indian corn,	غنت جوار	Pulse,	مئي
Sugar cane,	کني	Pulse,	موت
Large pulse,	کولت	Bajra,	باجره
Milk,	پي	Milk,	شوده

(195)

Cream,	پيروِي	Curds,	ماسته
Butter,	کچ	Ghee,	غوبري
Cheese,	پنير	Honey,	شبات
Bread,	دودي	Water,	کيسته
Roasted meat,	کباب	Butter milk,	اويه
Cooked pulse,	پيتي	Pastry,	شملی } شلوني
			پراتي

NAMES OF FRUITS AND
TREES AND VEGETABLE

دميوِي اودياغ اود

ساکواودونو نومونه

A pple,	مڻي	Grape,	انگور
Peaches,	شفتالان	Apricot,	زردالوکان

Pear,	ٲاك ٲانا شٲاٲا ٲٲا	A kind of pear,	ٲٲا ٲا ٲا ٲا
Fig,	اٲٲٲر	Mangoe,	آم
Date,	خوما	Date,	ا ٲا ٲا ا ٲا ٲا
Walnut,	عوزان	The pine nut,	ٲا ٲا ٲا
Straw berry,	ٲو ٲا ٲا ٲا	Pictacho,	ٲا ٲا
Raisin,	ما وٲز ا وٲا	Almond,	ٲا ٲا
Mulberry,	ٲو ٲا	Jujube fruit,	ٲا ٲا
Jungle fruit,	ا ٲا ٲا ٲا	Quince,	ٲا
A kind of ber fruit,	ا ٲا ٲا	Orange	ا ٲا ٲا ا ٲا ٲا
Lemon,	ٲا ٲا	Pome granite,	ا ٲا

Δ Bukhara plum,	آلونجارا	Plane,	چینار
Poplar,	سپیدار	Pine,	نبت
Radish,	موی	Turnip,	تہیر
Carrot,	کازری	Cabbage,	کرم ساک
Cucumber,	بادرنگ	Tomato,	بابا تیکنر چینگنر
Melons,	خستگی خربوزه	Vegetable marrow	کدو
Water me- lon,	ہندوانہ	Melon,	سردہ
Onion,	پیاز	Torai,	تورئی
Garlic, deo- dar,	ہو بہ غز	Name of a pot herbs,	ملخوزی

Spinnach,

پالک

Mint,

ویلنی

Tamarisk,

رنخدره

NAMES OF WEARING
APPAREL ETC.

دجامو اوداغوستن فونه

Coat,

خلقه

Shirt,

تمیص

Loose trou-
ser,

پرتوک

String for
tying pyja-
mas,

پرتوغاش

A Loose
robe,

چوغه

A Fur or
sheep,
skin coat,

پوستین

Sheet,

خادر

Loongi,

لونگی

A Turban,

پکرمی

A Small
turban,

پتکی

Hat,

توپی

Socks,

جراپی

Gloves,	دستاني	Long boots,	موزي
Shoes or boots,	پنري	Sandal,	خپلي
A Veil,	پروني	A Small veil,	دوپته
A Kind of dress worn by women to hide the face,	برقه	A Women shoes,	کوبني
Quilt,	پښتن	A Mattress,	تولاي
A Pillow,	بالبت	Namdah,	لمخي
Blanket	شري	Carpet, (of cotton,)	درمي

	Carpet of woollen,	غاليچه
A Mat,	پوخي Tent, tents,	تمبو تمبون
Sacks (for a mule,)	خته Sack,	اندي
Sacks,	اندي Sack,	اندي [غوندي]

NAMES OF ARMS ETC.

دوسلي نومونه

Camel gun,	شمين Cannon,	توپه
Gun,	توپك Blunder- buss,	غرابين
Pistol,	تاجه Lance,	بنيزه
Pike,	سيله Spear,	شيل شكلي
Dagger,	پيش توره خنجر Sword	توره

Shield,	دال	Long knife,	چاره
Small knife,	چپروکي	Pen knife,	چاکو
A Gun discharged by a fuze,	با تيار توپک		
A Rifle,	رخدار توپک	Flint lock of a gun,	چقمق
Lead,	سيکه	Gunpowder,	دارو
Bullet,	کولي } مړوکی }	Barrel,	شپيلی
Fore sight,	زخه	Back sight,	ديدوان
A Bag for bullets,	کسيت	Pouch,	توشدان
Powder horn	بنکر	Shot or powder measure,	وزمه

A Leather
bag for pow-
der,

کوپي

A Cap po-
cket,

کيسي

A Strap,

تسمه

Sword belt,

دتوري بند

Belt,

ملا بند
پيٽني

Scabbard,

تيکه
سيان

Armour,

زغره

Helmet,

خول

Hilt,

قبضه

Ferrule of
scabbard,

تانال

Bow,

لينده

Arrow,

غشي

The head of
an arrow,

تو بري
شئي

A Bow str-
ing,

اچي
ري

Bayonet,

سنگين

Cartridge,

کارتوس

Arm,

وسله

A Revolver,
Percussion
Cap,

شپيرزي تلجه
پتاخه

NAMES OF FARMERS NE-
CESSARY ARTICLES. ETC

دزمینداری واسباب

نومونه او نوچه و د سره تعلق لري

Plough oxen	قُلْبَه	Plough,	يوي
Yoke,	جغ	Plough share,	ایپاله سسیار
A Sheath for plough share,	سسیار کوي	Goad,	چوکه
Plough handle yoke trace,	موتېي سرباندي	A Hoe,	سنبوره
Spade,	يُوم	Shovel,	چاري
A Wooden shovel for winnowing corn,	راشپيل	A Pitch fork	بناخي

Rake

غانبور

A Tray for
winnow-
ing corn,

چج

Sieve,

غليل

Threshing
corn by
oxen,

غوبل

A Thresh-
ing floor

ورمند

Heap of gra-
in,

رشه

Peg,

موبري

Rope,

پري

Axe,

تبر

Sickle,

لور

Seed,

تخم

Crops,

فصل

A Mature
corn,

سمسور فصل

Ripe crops
for cutting,

پوخ فصل

Green crops,

او فصل
شين فصلAn ear of
corn,

ومي

A Field,	وَنَد	Goat pen,	جَنَگِی
Fallow land,	وَد	Land ready for sowing,	جَا رَه سَادِین
Arid soil, Saturated field,	لله زمكه وترو زمكه	A Rice field, uncultivated field,	شوکړه ا بې زمكه شاهه زمكه
Ground wa- tered by a persian wheel,	ارهتېي زمكه	Open plain,	میره
Gleb Rent free land,	سیري زمكه		
Good ground for cultiva- tion,	باري	Cotton bush,	پمپچو
Cotton seed, Hired labou- rers,	پمپانه لوگري	Pods. Bullet,	غونډ هوټي
Mould, Cotton,	قالب پمبه	Shot, Cleaned cotton,	چمري مالوچ

Thread,	سپنرسي	Spinning wheel,	خرخه
Spindle,	دوک	A Skein,	ماشوره
A String for turning the spinning wheel,	تناو	A Ball of wood,	انته
		Large scales,	تله
Small scales,	کنده	Seer,	سير
Corn bin,	کندو	Web,	تنسته
A Water mill,	جرنده خندو	Hand mill,	میچن
The woof of the web,	بوده	Vessels,	لوبني
Cup of earthen ware,	کندول کندولي	Cup,	ساله

Plate,	رکبئي	Glass,	جام
Cooking pot,	دېلچي	A Lid of cooking pot,	سرپوخ
A Pitcher,	منکي	A Large pitcher,	چاٽئي
A Large dish,	تباخ	A Wooden kneading trough,	بنانک
A Wooden cup,	کاسه	A Fakirs collecting plate,	کچکول
Earthen daigchee, Gugglet or long necked water jar,	کتھوي - کوزه	Cover,	برغولي

NAMES OF THE HOURS
OF THE DAY.

د وقتو نومونه

Morning,	صبح	Dawn,	سحر
----------	-----	-------	-----

Forenoon,	خانبست	Noon,	تکتره غمه
Afternoon from 2 to 5 o'clock,	ماسپینین	Afternoon,	تکندر غمه مازدیگر
Evening,	ما بینام	Bedtime or about 9 p.m.	ماسنختن
Dead of night,	قلاره شومه شومه قلاره	Mid night,	نیمه شبه
Cock crow,	چیرانگ	Sun rise,	نوریه خیره

NAMES OF THE FOUR
POINTS OF THE COM-
PASS.

د طرفونو نومونه

East,	نور خاته خوا	West,	نور یو اته خوا
North,	نهر خاته خوا	South,	قبله
	قطب خوا		سهیل دپه
	بنی طرف		کینر طرف

NAMES OF THE SEASONS OF THE YEARS.

د م و س م ن و م و ن ه

Summer,

ا و ر ي

Autumn,

م ن ي

Winter,

ث ر م ي
ج ي

Spring,

س پ ر ي
پ س ر ي

NAMES OF THE MONTHS

د م ي ا ش ت و ن و م و ن ه

April,

ب ي س ا ك ه

May,

ج ي ت

June,

ه ا ر

July,

پ ش ك ا ل

August,

ب ا د ر ي

September,

ا س و

October,

ك ت ك

November,

م ن ك ر

December,

ي و ه

January,

م ا ه

February,

پ ك ن ر

March,

چ ي ت ر

NAMES OF THE DAYS
OF THE WEEK.

دورخونومونه

Saturday,	خالي	Sunday,	اتبار
Monday,	دگل وڅ پير	Tuesday,	نهي وڅ
Wednesday,	چارشنبه دشروع وڅ	Thursday,	زيارت وڅ
Friday,	جمعه		

THE PUSHTU NUMBERS

د پښتو شمار

One,	يو	Two,	دوه
Three,	درې	Four,	څلور
Five,	پنځه	Six,	شپږ

n,

اوه Eight,

ine,

نخ Ten,

Eleven.

يولس Twelve,

Thirteen,

ديارلس Fourteen,

Fifteen,

پنجاهلس Sixteen,

Seventeen,

اوهلس Eighteen,

Nineteen,

نولس Twenty,

Twenty
one,يوونشيت Twenty
two,Twenty
threeدريونشيت Twenty
four,Twenty
five,دريونشيت Twenty
six,

پنجاهونشيت

اته

لس

دولس

خوارلس

شپارس

اتهلس

شل

دوهونشيت

اخلورونشيت

اخلرونشيت

شپرونشيت

Twenty seven,	اوه ویشٹ	Twenty eight,	اتہ ویشٹ
Twenty nine,	نہ ویشٹ	Thirty,	دیرش
Forty,	خلویشٹ	Fifty,	پنچوس
Sixty,	شپیتہ	Seventy,	اویا
Eighty,	اتیا	Ninety,	نوی
Hundred,	سل	Two Hundred,	دوہ سو
Thousand,	زر	Two Thousand,	دوہ زرو
One Lakh,	لک	Hundred Thousand,	دوہ لک
One Crores,	کروڑ	Two Crores,	دوہ کروڑ

NAMES OF FARMERS NE-
CESSARY ARTICLES.

د زمينداري تخيزونو

نومونه

Manure,	سري	Granary,	انبار
Salt petre land,	نيورومكه	Corn bin,	كندو
An oil press, or an oil ma- chine,	كانځي	To weed,	موډكړل
To weed,	للون كړل	To help in the harvest,	مخسر كړل
Cow house, Stack of grass,	بانډي توپ	Stable, A Chopped straw,	طبيله بوس
A Stack of chopped straw,	بوساره	A Heap,	دلي
Rice straw,	پروړه پلاله	Long straw,	دروزه
Maize straw,	تانه	Khasil,	خيد
Doob grass,	كبل		

2ND WAY OF THE MONTHS,

د پښتود مياشتونومونه
په بل شان

April,

محرم

May,

سفره

June,

ورڼبي خور

July,

دوه يمه خور

August,

درېمه خور

September,

خلورمه خور

October,

شت د خدايي مياشت

November,

شوقدر

December,

روژه

January,

ورويي اختر

February,

ميانه

March,

لويي اختر

These months change every year and so do not
always correspond with the English months.

د مياشتي مدام بدليږي د انگرېزي مياشتوپه شان برابره وي

Should any one for Pushto be athirst,
For him full sweet and cool this sherbet's made,
That it may cool the fountain of his heart,
And from his frame heat utterly expel.
Let one this book to memory well commit,
The examination he will surely pass.
In two short months will be the language know,
And be in conversation an Afghan.
And now my Guide to Pushto is finished quite,
That every man may easily it read.
In this way, I Ismail, do ever pray,
That the good God my friends in health may keep.

که څوک تېري د پښتو وي نهايت
خوب او سوېم دي طيار کړي داشت
چه په څکلو به ئي پنج د زر کي سر شي
له جسي به ئي پښي گرمي جهر شي
که چه ياد کړ دا کتاب په ښه دستو
امتحان به ئي بيشکه شي منظور
په دو مياشتو کښ به زده کړي دازيان
په خبرو کښ به شي لکه افغان
اوس تمام شه داره بر افغاني
چه به ئي لوي هر طالب په آساني
زه اسماعيل کوم دغا په دغه شان
خدای د جوړ لري خاواړه دوستان

Call No. 491.58

RFA
M706

Accession No. 9763

Title A Guide to Pukhto.

Author

Muhammad Ismail Khan, Moulvi.

BORROWER'S
NO.

DATE
LOANED

BORROWER'S
NO.

DATE
LOANED

FOR CONSULTATION
ONLY

OK
9/11/19107